

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR!



Ilhəm
"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!



Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 229 (6193) 22 dekabr 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Mərhəmət və xeyirxahlığın ali ünvani



"Həyatda nə böyük,
nə də kiçik rollar ol-
mur. Öz həyat kita-
bını yazmağa ancaq
sənən şəxsi, dərk
edilmiş məsuliyyə-
tin imkan verir. Bu kitabda hər bir kəs
özünü şəxsi həyatının və dünyanın qurub-yara-
dıcı, yaxud dağidicisi kimi təcəssüm etdirir.
Kimsənsə, elə də omlaşan - bax..."

Bax 3

Ağıllı güc ilə qazanılmış Qələbə və Azərbaycanın "ağılı güc" strategiyası



Bax 4

Baş nazir müşavirə keçirib



Bax 6

Dünən
Baş nazir və Dövlət
Komissiyasının səd-
ri Əli Əsədovun
sədrliyi ilə Azərbay-
can Respublikasının
Prezidentinin 6 no-
yabr 2020-ci il tarixli

"2020-ci il sentyabrın 27-dən başlayaraq Ermənistən
Respublikası silahlı qüvvələrinin Azərbaycan Res-
publikasının ərazisinə təcavüzü nəticəsində..."

"Kommersant" qəzeti: "Azərbaycan xalqının tarix boyu belə lideri olmamışdı"



Dekabrın 18-də MDB Dövlət Başçıları Şurasının
videokonfrans formatında keçirilmiş sammitin-
də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin...

"Azərbaycan dünyanın ən islahatçı on ölkəsindən biridir"

"Azərbaycanın sosial-iqtisadi
sahələrdə əldə
etdiyi uğurlar,
eləcə də ölkədə
həyata keçirilən
iqtisadi islahat-
lar, rəqabətəda-
vamlı, innovativ iqtisadi sistemin formalaş-
dırılması istiqamətində atılan ardıcıl addim-
lar dünyanın aparıcı iqtisadi və maliyyə ins-
titutlarının, reytinq agentliklərinin, iqtisadi
azadlıq seviyyəsini tədqiq edən qurumların
diqqətindən kənarda qalmır..."

Bax 7

"Time" jurnalının yaydığı 2020-ci ilin
seçilən 100 şəkli arasında Ermənistən
raket hücumu etdiyi Bərdədən çəkilən
şəkil də yer alıb



Bax 6



ABŞ-in
"Time" jurnalı
2020-ci ilin seçilən 100
şəklini yayıb. AZƏRTAC
xəbər verir ki, jurnalda
Azərbaycanın Vətən mü-
habəbəsi zamanı Erməni-
stan silahlı qüvvələrinin
mülli şəxslərimizə hücu-
mu nəticəsində Bərdə şə-
hərindən çəkilən şəkil də
yer alıb. "Oktjabrın 28-də
Ermənistən silahlı qüvvə-
lərinin Bərdə şəhərinə..."

İlcəzairli tarixçi:
Fransa İlcəzairə
100 milyard avro
təzminat ödəməlidir



Bax 7

KİVDF fərdi
jurnalist
yazılıarı
üsəbiqəsinin
nəticələrini
açıqladı



Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti yanında
Kütüvə Informasiya Vəsitələrinin
Inkişafçı Dövlət Dəstəyi

Vazgen
Manukyan:
"Ermənistənn
siyasi xəritədən
silinmək
qorxusu var"



Bax 12



“Əfqanıstan və Azərbaycan arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün yaxşı potensial var”

Prezident İlham Əliyev Əfqanıstanın milli təhlükəsizlik müşavirini və Prezident Administrasiyasının rəhbərini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 21-də Əfqanıstan İslam Respublikasının milli təhlükəsizlik müşaviri Hamdullah Mohib və Prezident Administrasiyasının rəhbəri Mohammad Şakir Kargari qəbul edib. AZERTAC xəbər verir ki, Əfqanıstan İslam Respublikasının milli təhlükəsizlik müşaviri Hamdullah Mohib Əfqanıstan Prezidenti Məhəmməd Əşref Qaninin salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırıldı.

Prezident İlham Əliyev Əfqanıstan Prezidentinin salamlarını görə minnədarlığını bildirdi, onun da salamlarını Əfqanıstan dövlətiminin başçısına çatdırmağı xahiş etdi.

Görüşdə Əfqanıstan Prezidentinin munaqışının ilk günlərindən Azərbaycana verdiyi siyasi dəstək və Əfqanıstanın Azərbaycanın



ərazi bütövüyünü dəstəkləməsi yüksək qiymətləndirildi. Ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərə toxunularaq əlaqələrimizin inkişafında əldə olunan nailiyyyətlər qeyd edildi, əməkdaşlığımızın ge-

nışləndirilməsi üçün yaxşı potensialın olduğu bildirildi. Azərbaycan və Əfqanıstan prezidentlərinin şəxsi münasibətlərinin əlaqələrimizin inkişafında rolü xüsusi vurğulandı.

Söhbət zamanı münaqışının bitməsinin regionda təhlükəsizlik və sabitliyin təmin olunmasında əhəmiyyəti qeyd edildi və bunun çoxtərəfli əməkdaşlıq üçün geniş imkanlar yaratıldığı bildirildi. Görüş-

“İlham Əliyev. İnkışaf - məqsədimizdir” çoxcildliyinin 102-ci kitabı çapdan çıxıb

Bu gün bir çox ölkələr böyük çətinliklərlə üzləşib. Bu ölkələrdə həm siyasi sabitlik pozulur, həm iqtisadi böhran yaşanır və o cümlədən, neft hasil edən ölkələrin bəziləri artıq neftin qiymətinin düşməsindən əziyyət çekməyə başlayıb. Koronavirus xəstəliyi, elbette ki, vəziyyəti çətinləşdirir. Bütün burlara baxmayaraq, hesab edirəm ki, Azərbaycan bu sınaqdan da şərəfle və az itkilərle çıxacaq. Buna nail olmaq üçün biz hamımız həmrəylik göstərməli, məsuliyyət göstərməli, birlik göstərməliyik. Dünyə üçün bu çətin dövrə həm xalqımızı, həm dövlətimizi qorumaq üçün xalqımızın ən ülvi xüsusiyyətlərini bir daha göstərməliyik və bunu dünyaya təqdim etməliyik.

“İlham Əliyev. İnkışaf - məqsədimizdir” çoxcildliyinin yenice çapdan çıxmış 102-ci kitabında yer alan bu fikirlər dövlətimizin başçısının bu il martın 18-de Novruz bayramı münasibətə Azərbaycan xalqına təbrikindən götürülüb.

AZERTAC xəber verir ki, çoxcildliyin növbəti kitabındaki materialları 2020-ci ilin mart-May aylarını əhatə edir.

Yeni kitabda Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə keçirilən 2020-ci ilin birinci rübünnün sosial-iqtisadi yekunlarına həsr olunmuş videoağlı formata məşavirənin materialları, Azərbaycanın pravoslav xristian icmasına, bir sıra dövlət başçılarına məktubların mətnləri toplanıb.

Bu ciddə oxucular Abşeron dairəvi demir yolu Pirşağı-Gördəl-Novxanı-Sumqayıt hissəsinin yenidən qurulmadan



sonra açılış mərasimi, Sumqayıt şəhərində yataqxanalarda müvəqqəti məskunlaşmış 3042 məcburi köçkün ailesi üçün Abşeron rayonu ərazisində yaşa-yış binalarından ibarət mehəllələrdə tikini işlərinin gedisi ilə tanışlıq, həmcinin Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin ikinci layihəsi olan Hövsan yaşayış kompleksinin, “Yeni klinika” tibb müəssisəsinin, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında “Bakı Tekstil Fabriki” MMC tərəfindən yaradılmış tibbi maska istehsalı müəssisəsinin, “Azenerji” ASC-nin yenidən qurulmuş Baş İdarəetmə, Elm, Tədris və Laboratoriya Kompleksinin, Abşeron rayonu ərazisində Xızı rayonunun Ağdəre kəndindən çəkilmiş magistral qaz kəmərinin, Bakıda modul tipli xəstəxananın açılış mərasimləri barədə materiallarla da tanış ola bilərlər.

Bu ilin aprelində Türk Şurasının, may ayında isə “Qoşul-mama hərəkatı”nın teması qru-

pu formatında koronavirusla mübarizəyə həsr olunmuş “COVID-19-a qarşı birləşdik” mövzusundaki onlayn formatda zirvə görüşləri keçirilib. Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü ilə reallaşan bu tədbirlər, həmcinin bir sıra ölkələrin dövlət başçıları ilə videoağlı vasitəsilə aparılan danışqlar barədə materiallar da nəşrde yer alıb.

Dövlətimizin başçısı bütün görüşlərində və apardığı danışqlarda Ermənistan-Azərbaycan munaqışesi barədə ətraflı məlumat verib, uzun illərdir Azərbaycanın terrorizmdən əziyyət çəkdiyini, işgəlçi Ermənistanın xalqımıza məxsus qədim dini və digər maddi mədəniyyət abidələrini dağıtdığını diqqətə çatdırıb, habelə koronavirusla mübarizədə beynəlxalq əməkdaşlığı çağırış edib. “Azərnəş” tərəfindən buraxılan çoxcildliyin 102-ci kitabının hazırlanmasında Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZERTAC) materiallarından istifadə olunub.

Vladimir Putin: Rusiya sülhməramlıları Qarabağa dinc həyatın qayıtması naminə öz həyatlarını riskə məruz qoyurlar



Rusiya sülhməramlıları Qarabağa dinc həyatın qayıtması naminə öz həyatlarını riskə məruz qoyurlar. AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin Müdafiə Nazirliyinin kollegiyasının geniş iclasında çıxışında bildirilib.

Rusiya Prezidenti deyib: “Rusiya sülhməramlıları noyabrın 10-dan Dağlıq Qarabağda mürəkkəb missiyanın icrasına başlayıblar. Onların regionda mövcudluğu döyük əməliyyatlarının dayandırılması barədə razılaşmaya riayət olunmasının qarantina çevrilib. Onlar humanitar vəziyyətin yaxşılaşması və qəçqınlara kömək, ərazilərin minalardan təmizlənməsi və sosial infrastrukturun bərpası, mədəni, tarixi, dini abidələrin qorunub saxlanması üçün çox iş görürələr. Onlar bu torpağa dinc həyatın qayıtması naminə riskə gedirlər, öz həyatlarını riskə məruz qoyurlar və əfsuslar olsun ki, bu, itkisiz ölüşmür”.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Erdoğan'a başsağlığı verib. Başsağlığı məktubunda deyilir: “Hörmətli cənab Prezident, Əziz Qardaşım,

Ailenizə üz vermiş ağır itki - böyük qardaşınızın oğlu Əhməd Erdoğanın vəfati xəberi məni olduqca kədərləndirdi. Bu ağır itki ilə əlaqədar kədərinizi bələşür, Sizə və ailənizin bütün üzvlərinə səbir diləyir, derin hüznlə başsağlığı verirəm. Allah rəhmət eləsin!” ***

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin yaradığı publik hüquqi şəxslərin Nümunəvi Nizamnaməsi”nin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 6 iyul tarixli 173 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

də iqtisadi, təhlükəsizlik, investisiya qoyuluşu, nəqliyyat və digər sahələrdə əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olundu.

Söhbət zamanı Lapis-Lazuli beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin inkişaf etdirilməsi, Azərbaycanın Əfqanistanda sülhməramlı əməliyyatlarda iştirakı ilə bağlı məsələlər də müzakirə edildi. Milli təhlükəsizlik müşaviri Hamdullah Mohib Əfqanıstan Prezidenti Məhəmməd Əşref Qaninin məktubunu dövlətimizin başçısına çatdırıldı.



Azərbaycanla Rusyanın müxtəlif qurumları arasında uğurlu işçi əməkdaşlığı həyata keçirilir

Prezident İlham Əliyev Rusyanın fövqəladə hallar nazirini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 21-də Rusiya Federasiyasının fövqəladə hallar naziri Yevgeni Ziniçevi qəbul edib. AZERTAC xəbər verir ki, fövqəladə hallar naziri Yevgeni Ziniçev Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırıldı.

Prezident İlham Əliyev Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin salamlarına görə minnədarlığını bildirdi, onun da salamlarını Rusiya dövlətinin başçısına çatdırmağı xahiş etdi.

Görüşdə Azərbaycanla Rusyanın müxtəlif qurumları, o cümlədən Fövqəladə Hallar nazirlikləri arasında uğurlu işçi əməkdaşlığının həyata keçirildiyi bildirildi və bu sahədə təcrübə mübadiləsinin önemi qeyd edildi.



Mərhəmət və xeyirxahlığın ali ünvanı

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə işgaldən azad olunmuş ərazilərdə xidmət edən hərbi qulluqçularımız üçün yeni dəstək aksiyasının həyata keçirilməsi humanizm əməllərinə söykənir



Həyatda nə böyük, nə də kiçik rollar olmur. Öz həyat kitabını yazmağa ancaq sənin şəxsi, dərk edilmiş məsuliyyətin imkan verir. Bu kitabda hər bir kəs özünü şəxsi həyatının və dönyanın qurub-yaradıcısı, yaxud dağıdıcısı kimi təcəssüm etdirir. Kimsənə, elə də olmalıdır - bax, budur bizim həyatımız. Bu sözlərin müəllifi Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduunun prezidenti, YUNESKO-nun və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevadır. Millet və dövlət maraqları baxımdan müstəsna əhəmiyyətə malik bir sıra layihələri uğurla gerçəkləşdirərək cəmiyyətdə mərhəmət və xeyirxahlığın ali ünvanına çevrilmiş Heydər Əliyev Fonduun qarşıya qoyduğu hər bir xoş məram alı idealı özündə ehtiva edir. Azərbaycanın Birinci xanımının fəaliyyəti aşılışdan sayılan sərhədləri belə adılyar. Daima xalqın yanında olan, onun problemləri ilə maraqlanaraq sosial layihələrin müəllifinə çevrilən Mehriban xanım Əliyeva bu gün də ən çətin məqamlarda xalqın yanındadır. Bu günlərdə daha bir yeni layihəye imza atması Onun xeyriyyəcilik, humanist addımlarının davamıdır. Bele ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Fondu və "Bravo" supermarketlər şəbəkəsi işgaldən azad olunmuş ərazilərdə xidmət edən hərbi qulluqçularımız üçün yeni dəstək aksiyasının həyata keçirilməsinə başlaması humanizm əməllərə söykənir. Aksiya çərçivəsində dekabrın 18-dən başlayaraq Kəlbəcər rayonu, Xocavənd rayonunun işgaldən azad olunmuş hissəsi və Hadrüt qəsəbəsində hərbi xidməti davam etdirən əsgər və zabit heyeti üçün, onların istekləri nəzərə alınmaqla, müxtəlif qida mehsulları, fərdi qulluq və gigiyenik ləvazimatlardan ibarət bağlamaların çatdırılmasına başlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşlarının müşayiəti ilə "Bravo" supermarketlər şəbəkəsinin nümayəndələri işgaldən azad olunmuş ərazilərə səfər edərək bağlamaları hərbi qulluqçularımıza çatdırırlar, həmçinin əsgərlərimizlə səhəbət edərək onların isteklərini qeydə alıblar. Hərbi qulluqçularımızın istek və ehtiyaclarının qarşılıqlı yanaşan Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü çərçivəsində növbəti günlərdə işgaldən azad olunmuş digər ərazilərə də səfərlər təşkil ediləcək. Aksiyanın davamlı şəkildə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti və Heydər Əliyev Fondu tərəfindən aprel döyüslərində yaranmış bir qrup hərbi qulluqçulara protezlərin təqdim edilməsi Silahlı Qüvvələrin şəxsi heyətinə göstərdiyi diqqət və qayğının daha bir nümunəsidir. 2016-cı ilin aprel ayında Azərbaycan Ordusu erməni texribatının qarşısını alaraq, uğurlu əməliyyat keçirək strateji yüksəklikləri azad etdi və dördgünlük şiddetli döyüslərden bir neçə gün sonra Azərbaycan Respublikası Prezidentinin və Birinci vitse-prezidentin cəbhəboyu kəndlərə səfər etməsi, əhali ilə görüşməsi, dağıdılmış evlərin bərpası istiqamətində verilən tapşırıqlar Azərbaycan xalqı tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Əlliyyi olan şəxslərin sosial müdafiəsi, reabilitasiya və cəmiyyətə integrasiya məsələlərinə xüsusi diqqət bir daha sübut edir ki, ölkəmizin müstəqilliyini, konstitusiya quruluşunu və ərazi bütövüyünü qoruyarkən sağlamlığıni itirmiş insanların sosial müdafiəsi diqqətdədir. 2016-cı ilde aprel döyüslərində əlil olan zabit və əsgərlərimizin protezlərinin bionik, yəni, hərəkət edən protezlərə əvəzləndi. Bu prosesin təşkilini Heydər Əliyev Fondu öz üzərine götürdü. Bu gün də döyüşdə qəhrəmanlıq göstərlərə diqqət və qayğı var.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xatirəsini əbədiləşdirmək, onun bütün nəsillərə örnək olan irlərini təbliğ etmək məqsədi ilə 2004-cü il mayın 10-da fəaliyyətə başlayan Heydər Əliyev Fondu Azərbaycanın sosial inkişafına xidmət edən genişmiyəqli program və layihələrin icraçısına çevrilib. Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və məqsədyönlü fəaliyyəti nəticəsində fond fəaliyyəti dövründə müxtəlif sahələri əhatə edən çoxsaylı layihələr reallaşdırılmışdır. Cəmiyyətin sosial qayğılarına daim diqqət yetirən Heydər Əliyev Fondu həyata keçirdiyi layihələrlə əhalinin problemlərinin aradan qaldırılmasında yaxından iştirak edir.

NƏZAKƏT ƏLƏDDİNQIZI

Qarabağda 44 gün davam edən və Azərbaycan Ordusunun Qələbəsi ilə nəticələnən müharibə zamanı və ondan sonrakı dövrə Cənubi Qafqaz regionunda yeni fenomen - Türkiyə-Azərbaycan ittifaqı yaranıb və hər kəs bununla hesablaşmali olacaq.

AZERTAC xəbər verir ki, bu fikir Səudiyyə Ərəbistanının "Arabnews" nəşrində dərc olunmuş məqalədə yer alıb.

Məqalənin müəllifi, Türkiyənin sabiq xərçi işlər naziri Yaşar Yakış yazar ki, bəzi Qərb ölkələrinin Bakı ilə Ankara arasında hərbi əməkdaşlığı qarşı olmaları fonunda iki qardaş dövlətin bu sahədə müttəfiqliyi daha da möhkəmlənəcək. Azərbaycan, Ru-

Səudiyyə Ərəbistanının "Arabnews" qəzetində Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərində bəhs edən məqala dərc olunub



siyə və Ermenistan arasında imzalanmış Bəyanatdan sonra Qarabağın Azərbaycan ərazisi olduğunu bəyan edən Moskva da atəşkəs rejimində

əməl edilməsi istiqamətində seyleri ni davam etdirir. Həmçinin Türkiye Azərbaycanın nezəti altında olacaq və ölkəni Naxçıvanla birləşdirəcək nəqliyyat dəhlizinin açılmasına maraqlıdır. Çünkü bu yol sayesində Ankara Mərkəzi Asiya ölkələri ilə də birbaşa nəqliyyat əlaqəsini təmin edə biləcək.

Məqalədə qeyd edilir ki, Türkiye ilə Azərbaycan arasında vətəndaşların şəxsiyyət vəsiqəsi ilə səyahət etməsi qərarı da iki qardaş ölkənin əlaqələrinin daha da möhkəmlənməsi istiqamətində atılmış mühüm addımdır. Bu, ötən ilin sentyabrından qüvvəyə minən vizasız gedis-gelişdən

sonra dəha bir müsbət yenilikdir. Bundan başqa, Türkiye şirkətlərinin işgaldən azad edilmiş ərazilərdə bərpə işlərində iştirak edəcəyi ikiterəfli iqtisadi əlaqələrin inkişafına töhfə olacaq, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin söyleyişi kimi, on milyardlarla dollar məbləğində tikinti işlərinin həyata keçirilməsi yeni iş yerlərinin açılmasına şərait yaradacaq.

Sonda müəllif yazar ki, məhərabədə məglub edilmiş və hazırda ağır vəziyyətdə olan Ermənistanın qonşuları ilə normal əlaqələr qurmaqdan başqa çərəsi yoxdur. Cənubi Qafqaz regionunda sülhün qorunması bütün xalqların mənafeyinə uyğundur.

Ceyhun Bayramov və Sergey Lavrov arasında telefon danışıği olub

Dekabrın 21-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Rusiya Federasiyasının xarici işlər naziri Sergey Lavrov arasında telefon danışıği olub.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidməti idarəsindən AZERTAC-a bildiriblər ki, nazirlər 10 noyabr tarixli birgə Bəyanatdan iżli gələn məsələlərin icrası, eləcə də ikiterəfli əməkdaşlıq gündəliyi üzrə fikir mübadiləsi aparıblar. Tərəflər, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran regional məsələləri müzakire ediblər.



İtaliya mətbuatı bu ölkənin Azərbaycanın işgaldən azad olunmuş ərazilərindəki layihələrə marağından yazır

Italiyanın "Inside Over", "Kmetro0", "Agenzia Nova", "Giornale Diplomatico", "Notizie Geopolitiche", "Sardegnagol", "Politicamente Corretto" kimi kütüvə informasiya vasitələrinin dərc etdiyi yazılarında Dağlıq Qarabağ mühərbişinin bitməsi və bölgədə vəziyyətin normallaşması ilə Azərbaycanın işgaldən azad olunmuş ərazilərində böyük bərpa və yenidənqurma işlərinin həyata keçirilməsi kimi vacib mərhələnin başlandığı bildirilir.

AZERTAC xəbər verir ki, məqalələrdə Azərbaycanın həmin bərpa və yenidənqurma işlərini beynəlxalq tərəfdəşləri ilə birgə həyata keçirməyi planlaşdırıldığı və ötən həftələrdə İtaliyanın attdığı addımlarla rəsmi Romanın bu layihələrde iştirakda maraqlı olduğu göstərilir. Habelə bildirilir ki, Azərbaycanın öz torpaqlarını işgaldən azad etməsindən sonra İtalya Bakıya əvvəlcə bütün əsas siyasi partiyaların təmsilçilərin-dən ibarət parlament nümayəndə heyətini, sonra isə Xarici İşlər və Beynəlxalq əməkdaşlıq Nazirliyinin dövlət katibi Manlio Di Stefanonun rəhbərliyi ilə hökumət nümayəndə heyətini göndərən ilk Qərəkəsi olub.

Məlumatlarda vurgulanır ki, İtaliyanın məsələyə bele münasibəti Ermənistandan işgalindən azad edilmiş ərazilərdə bərpa və yenidənqurma işlərinə başlayan Azərbaycanın bu sahədə məhz italyan şirkətləri ilə müqavilələr imzalamasına rəvəc verib və bu xüsusda, ilk razılışma kimi dekabrın 18-də videokonfrans formatında Azərenerji və Ansaldo Energia arasında işgaldən azad olunmuş Ağdam, Kəlbəcər, Qubadlı və Füzuli rayonlarında dörd yarımstansiyanın qurulması ilə bağlı müqavilə imzalandı və bundan irəli gələrək yaxın həftələrdə Ansaldo Energia şirkəti Bakıda ofisini açacaq.

İtaliyanın müxtəlif mətbuat orqanları müvafiq məlumatlarında bu mövzu ilə bağlı Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri Məmməd Əhmədzadənin də fikirlərinə yer veriblər. "Bu ilin fevral ayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi dövlət səfəri vaxtı iki ölkənin hökumət başçıları tərəfindən imzalanmış Birgə Bəyanatdan irəli gələrək biz ölkələrimiz arasında coxtərəfli strateji tərəfdəşliyi gücləndirir. Azərenerji və Ansaldo Energia arasında müqavilə dekabrın əvvəllerində Azərbaycana İtaliyadan iki önəmli sefərin, əvvəlcə bütün siyasi qüvvələrin təmsilçilərindən ibarət parlament nümayəndə heyətinin, ardınca isə İtalya XİN-in dövlət katibi, Azərbaycan və İtalya arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərərəsi iqtisadi komissiyanın həmsədri Manlio Di Stefanonun rəhbərliyi ilə hökumət nümayəndə heyətinin sefərlərinin konkret nəticəsidir", - deyə M.Əhmədzadə bildirib. Diplomat qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti mührəbinin bitməsindən sonra Al ölkələri arasında ilk olaraq məhz İtaliyadan Azərbaycana nümayəndə heyətlərinin sefərə gelməsini teqdir etdi, İtaliyanın Azərbaycanın yaxın dostu olduğunu dedi və İtalya nümayəndə heyətlərinin sefərlərini iki ölkə arasında güclü dostluğun təcəssümü kimi xarakterizə etdi, habelə dövlət başçıları İtalya nümayəndə heyətlərini qəbul edərək işgaləndən azad olunmuş ərazilərinin bərpasında dəst ölkələrin şirkətləri ilə əməkdaşlığın xüsusi təşviq olunduğunun vurğulandığı qeyd edilir.

Məlumatlarda Azərbaycan-İtalya strateji tərəfdəşliyini xarakterize edən məqamlara da toxunularaq bildirilir: "Son dövrlərdə Azərbaycan İtalyanın Qafqaz siyasetinin mərkəzine çevrilib: il-

lədir davamlı olaraq inkişaf edən iqtisadi münasibətlərin ardınca bu tərəfdəşliq həm də çox sıx siyasi maliyyət kəsb edərək Roma ilə Bakı arasında artan strateji əməkdaşlıq halını aldı. TAP qaz kəməri ilə yanaşı, SOCAR-in enerji fəaliyyəti və Azərbaycana İtalyan mallarının idxişli ilə ötən il iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsi təxminən 6 milyard avro təşkil edib, geosiyasi cəhətdən isə bu, əlbəttə ki, İtaliyaya Türkiye ilə razılaşma əldə etmək üçün bir məkan qazandır".



Qırıq dörd gün davam edən və noyabrın 10-da başa çatan Vətən müharibəmiz xalqımızın 30 ilə yaxın davam edən torpaq həsrətinə son qoymaqla yanaşı, Azərbaycanda illərdir güclü dövlət quruculuğu istiqamətində aparılan strategiyanın və müəyyən hədəflərə hesablanmış ağıllı siyasetin məntiqi nəticəsi oldu. Bu qırıq dörd gün bütün dünya ordumuzun gücünə, möhkəm siyasi iradəmizə, xalqımızın sarsılmaz birliyinə, böyük iqtisadi imkanlarımıza və Qələbəmizi şərtləndirən bu kimi digər amillərə şahidlik etdi. Bu gücü isə Azərbaycan 27 il ərzində atılan düşünülmüş addımlar, verilmiş müdrik qərarlar sayesində qazanıb.

Birinci Qarabağ müharibəsindən dərhal sonra güclü dövlət quruculuğuna başlayan Azərbaycan həm də Ermənistəni iqtisadi blokadaya saldı

Beynəlxalq münasibətlər sistemində, bütün analizlərdə, nəzəriyyələrdə güc əsas amil kimi çıxış edir. Dövlətlərin mövcudluğunu qoruyub saxlamaları üçün müəyyən güce sahib olmalarının vacibliyi, beynəlxalq siyasetin, əslində, güc uğrunda bir mübarizə olması haqqında müxtəlif nəzəriyyələr də var. Uzun illər ərzində güc deyilərkən yalnız həbi qüdrət nəzərdə tutulurdusa, sonralar artıq iqtisadi əməkdaşlıq, sərməye yatırımları və digər bu kimi yollarla qarşıya qoyulan hədəflərə çatmaq mümkün oldu.

Birinci Qarabağ müharibəsindən ağır itkilərlə çıxan Azərbaycanda isə öten 27 il ərzində güclü dövlət quruculuğu məhz yuxarıda qeyd etdiyimiz hər iki istiqamət nəzəre alınmaqla həyata keçirildi. Bu da təbiidir. Birinci Qarabağ müharibəsindəki məglubiyətin əsas səbəblərdən biri orduda vahid komandanlığın olmaması idisə, digəri isə ölkədə mövcud olan özbaşınalıq sebəbindən iqtisadi inkişaf üçün heç bir əsaslı addımın atılmaması oldu. Yəni, heç bir dövlətçilik anlayışı olmayan təsadüfi şəxslərin hakimiyyətə gəlmələrinin acı nəticəsi olaraq torpaqlarımızın 20 faizi işğal edildi, ölkə isə məhv olmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qaldı.

Xalqın tekidli təlebi ilə hakimiyyətə gələn ulu öndər Heydər Əliyev isə məhz "iqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeye qadir" prinsipi əsasında dövləti əsaslı şəkildə yenidən qurmağa başladı.

Müharibədən yenicə çıxmış bir ölkənin 1994-cü ildə - atəşkesin əldə olunmasından bir neçə ay sonra "Əsrin müqaviləsi" kimi önəmlili sazişin imzalanmasına nail olmasının təbii ki, Azərbaycanın qüdrətli dövlətçiçəvrimi yesilə yolunda ən önəmlili addım idi. Bu da birmənalı olaraq Heydər Əliyevin beynəlxalq arenadakı nüfuzunun, təsir imkanlarının ve ona olan inanın sayesində reallığa çevrilmiş oldu. Bununla yanaşı, Ermənistən istisna olmaqla bütün qonşu ölkələrlə, digər xarici dövlətlərlə və təsisatlarla qarşılıqlı iqtisadi maraqlara əsaslanan əməkdaşlıq əlaqələri quruldu ki, bu da zamanla ölkəmizin siyasi maraqlarının beynəlxalq miqyasda təmin olunmasına mühüm rol ola bilər. Beləliklə, Ermənistən iqtisadi blokadasının ve gelecek hərbi məglubiyətinin təməni elə birinci Qarabağ müharibəsindən dərhal sonra qoyulmuş oldu.

Bununla yanaşı, ölkədə makroiqtisadi sabitlik təmin olundu və iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinə əsərməye yatırımları edildi. Təkcə bir faktı qeyd edək ki, 1995-ci ildən başlayaraq ölkəmizə xarici investisiya qoyuluşunda sürətlə artım müşahidə olundu və qısa müddət ərzində bu rəqəm 10 milyard dollara çatdı. 1996-2001-ci illərdə ölkədə fealiyyət göstərən xarici investisiyalı müəssisələrin sayı 717-dən 1974-ə, müəssisələrdə çalışanların sayı isə təxminən 15 min nəfərdən 25 min nəfərə çatdı. Bütün bunların sayesində ölkəmiz davamlı iqtisadi inkişaf yoluna qədəm qoymuş oldu.

Ağıllı güc ilə qazanılmış Qələbə və Azərbaycanın "ağıllı güc" strategiyası



Bununla yanaşı, qısa müddət ərzində Azərbaycan nizami ordunun formallaşması, ölkənin beynəlxalq aləmdə tanınması, imicinin formallaşması, bir nömrəli problemimizlə bağlı həqiqətlərin dünya iqtimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində də mühüm addımlar atıldı. Bu məqamda ATƏT-in Lissabon summitində Heydər Əliyevin qətiyyətli iradəsi sayəsində Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı müddəaların ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin xüsusi bəyanatına salınmasını qeyd etmək lazımdır.

Iqtisadi imkanlar, qlobal əməkdaşlıq, qüdrətli ordu, beynəlxalq dəstək

Əgər 1993-2003-cü illər Azərbaycanın güclü dövlət qurmaq yoluna ilk addımları kimi qiymətləndirilirsə, sonrakı 17 il ərzində Azərbaycan beynəlxalq münasibətlərin fəal aktorlarından biri kimi, mühüm qlobal təşəbbüslerle aparıcı dövlət olmaq yolunda böyük addımlar atıldı.

Azərbaycanın bir başa təşəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilən neft, qaz və nəqliyyat layihələri nəinki ölkəmizin, həmçinin regionun iqtisadi qüdrətini artırdı, buna paralel olaraq isə bütün bu fursətlərdən kənarda qalmış Ermənistən iqtisadi blokadasını daha da gücləndirdi və işgalçı ölkənin onsuza da məhdud olan iqtisadi imkanlarının üzərindən tamamilə xətt çekmiş oldu. Bele olun halda iqtisadi maraqların daim öndə tutulduğu dünyada Azərbaycana maraq daha da artırdı. Etibarlı tərəfdəş imicini formallaşdırın ölkəmiz qısa müddət ərzində artıq Avropanın enerji təhlükəsizliyinin əsas təminatçılardan birinə çevrildi. Qonşu və tərəfdəş ölkələrlə iqtisadi tellərlə qurulan münasibətlər qısa müddət ərzində siyasi və digər sahələrdə də əməkdaşlıq əlaqələrinin formallaşmasını təmin etdi. Qonşu ölkələrin iştirakı ilə qurulan çoxtərəfli platformalar isə regionda yeni əməkdaşlıq imkanları açdı və böyük maraqla qarşılandı.

Təbii ki, artan iqtisadi imkanlar artıq ordumuquluşuna daha böyük vəsaitlərin artırılmasına, hərbi arsenalımızın ən müasir texnikalarla təchiz edilməsinə böyük imkanlar açırdı. Öten illər ərzində məhz hərbi məqsədlər üçün hər il əvvəlkilərdən də böyük məbləğlərdə vəsaitlər ayrıldı, bir çox hallarda Silahlı Qüvvələrimizə ayrılmış xərclər Ermənistən bütün dövlət büdcəsindən təxminən 2 dəfə çox olurdu. Bununla yanaşı, peşəkar hərbçilərin hazırlanması istiqamətində də böyük işlər görüldü. Hərbçilərin beynəlxalq təlim və kurslarda iştirakları təmin edildi, vətənpərvərlik ruhu ən yüksək səviyyədə təbliğ olundu.

Ölbətə ki, ali hədəflərə çatmaq yolunda haqqımızın beynəlxalq iqtimaiyyətə çatdırılması və onun dəstəyinin qazanılması oludurca zəruri məsələlərdən idi. Ölkənin ali rəhbərliyinin bütün səfərlərində, keçirdiyi bütün görüşlərində, mötəbər tribunalarda etdiyi bütün çıxışlarda Dağlıq Qarabağ münaqişəsi əsas mövzusu oldu. Bununla yanaşı, müvafiq dövlət qurumlarımız, diplomatik missiyalarımız, diaspor təşkilatlarımız bu işdə səfərbər olundu və əməli addımlar atıldı, beləliklə, dünya Azərbaycanın ədəlete söyklənən mövqeyi barədə məlumatlandırdı.

Həmçinin öten illər ərzində münaqişənin həlli üçün hüquqi baza kifayət qədər genişləndirildi. BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnaməleri ilə yanaşı, BMT Baş Assambleyası, Qoşulmama Hərəkatının, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının, Avropa Parlamentinin, digər nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların sənədlərində Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmini ilə bağlı müddəalar yer aldı ki, bu sənədlər də Vətən müharibəsində bizim haqlı mövqeyimizi bir daha gücləndirmiş oldu.

Demək olar ki, öten illər ərzində iqtisadi qüdrətindən səmərəli və məqsədli şəkildə istifade edən Azərbaycan əksər sahələrde qabaqcıl ölkələr sırasında yer aldı. Ən önemlisi isə Azərbaycan Ordusunun dünyasında ən güclü 50 ordusundan birinə çevrildi.

Iqtisadiyyatı güclü olan dövlət bir neçə il ərzində işğal olunmuş ərazilərinin cəmi 44 gün müddətində azad etməyə qadir oldu

Beləliklə, 2020-ci ilin son aylarında hər keç "İqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeye qadir" fikrinin əsl mahiyyətini, bu kələmin fəlsəfəsinin nədən ibarət olduğunu şahidlik etdi: İqtisadiyyatı güclü olan dövlət bir neçə il ərzində işğal olunmuş ərazilərinin cəmi 44 gün müddətində azad etməyə qadir oldu.

Azərbaycan 27 ildən çoxdur ki, onun ədalətli mövqeyini qəbul etmək istəmeyənlər, Ermənistənə və ona havadərlik edib işğalın davam etdirilməsini təmin edənlər 44 gün ərzində həyata keçirdiyi "Dəmir yumruq" eməliyyatı ilə başa saldı ki, artıq o, özü bir güc sahibidir.

Bəli, 27 il ərzində Azərbaycan öz iqtisadi yollunu seçdi, gücləndi, Ermənistənə isə bütün yollarını bağlayaraq güclənməsinin qarşısını aldı, onu bütün regional layihələrdən kənarda buraxdı. Elə bir mühit formalaşdırıcı ki, xarici ölkələr regionda etibarlı tərəfdəş kimi, Azərbaycanı seçdi. Bu iqtisadi güc, qüdrətin verdiyi imkanlar Azərbaycanın döyüş meydanında da parlaq qələbəsinə şərtləndirən əsas amil oldu. Ordumuz 44

gün ərzində düşmənin belini qıraraq, onu torpaqlarından iti qovan kimi qovdu.

Artıq Ermənistən başa düşür ki, Azərbaycanın gücünü qəbul edib və onunla hesablaşmadan başqa yolu qalmayıb. Ermənistən rəhbərliyi də etiraf edir ki, onlar illər ərzində bütün sahələrdə Azərbaycandan qat-qat geride qalmışdır. Hətta danişqılar masasında bələ Azərbaycanın aşkar üstünlüyünün olduğunu qəbul edirlər. Ermənistən ilk olaraq Qarabağ iqtimaiyyətinin Ermənistən Azərbaycanı ərazilərini işğal etməsi faktını sənədləşdiriyini vurğularılar. Noyabrın 10-da imzalanan üçtərəfli Bəyanat isə Ermənistənən acı məglubiyətinin etirafı oldu. Lakin işğala son qoyulması, Ermənistən xalqı üçün də yeni imkanların açılması deməkdir.

Azərbaycanın "ağıllı güc" strategiyası: "Sərt güc" dən "yumşaq güc"ə kecid

Güclü iqtisadiyyati, qüdrətli Orduyu sayesində Azərbaycanın qazandığı Qələbə ilə "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi" ifadəsi artıq tarixə qovuşdu. Bu "sərt güc" tətbiqi ilə Azərbaycan işğalçı yerini göstərdi, işğala son qoydu və yeni reallıqlar yaradaraq əməkdaşlıqlar üçün də yeni imkanlar açdı.

"Biz bölgədə yeni bir işbirliyi platformasını yaratmalıyıq. Artıq ilkin bəyanatlar verildi. Bu, çoxtərəfli platforma ola bilər. Bu işbirliyi platformasında iştirak edən bütün bölgə ölkələri bundan ancaq faydalana bilər. Ənənəvi Türkiye-Azərbaycan-Gürcüstan işbirliyi var. Eyni zamanda, Azərbaycan-Rusiya-İran işbirliyi var. Türkiye-Rusiya-İran işbirliyi var. Yəni, bütün bu işbirliyi platformalarını biz ümumiləşdirib vahid platforma kimi təqdim edə bilərik. Əger Ermənistən rəhbərliyi məharibədən düzgün nəticələr çıxarsa və öz əsəssiz iddialarından el əcərsə və geləcəyə baxarsa, o zaman onların da bu platformada yeri ola bilər". Bu fikirleri Prezident İlham Əliyev Türkistən Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla Bakıda keçirdiyi görüşden sonra mətbuatla bəyanatında buna bənzər fikirlər səsləndirib.

Ölbətə ki, bu təşəbbüs Azərbaycanın sülhəvər siyasetinin daha bir təcəssümüdür. Həm də ölkəmiz "sərt güc" və "yumşaq güc"ün sintəzi olan "ağıllı güc" strategiyasından məharətle istifadə etmək əsl məqsədinin davamlı sülhə nail olmağ olduğunu ortaya qoyur, həmçinin illərdir işğalçı Ermənistənə düşdürücü ağır vəziyyətdən çıxmək yollarını göstərir.

Əsəd Məmmədov



"Kommersant" qəzeti: **"Azərbaycan xalqının tarix boyu belə lideri olmamışdı"**

Бакинский эмиссар
Чай бенефис состоялся на саммите СНГ

Газета "Коммерсантъ" №234 от 19.12.2020, стр. 1

Фотогалерея
Полное солнечное затмение
Как в разных странах наблюдали за редким явлением

ПРОГНОЗЫ.
ТРЕНДЫ.
СТАВКИ.
Эксперты о рынке беттинга в России

Фото: Пресс-служба Президента Азербайджанской Республики

18.47 Россия введет экспортную пошлину на сою и том черных металлов

18.48 Трамп считает раздумы сообщения о российской хакерской атаке

18.49 Число умерших из-за COVID-19 в России превысило 50 тысяч человек

18.50 Еврокомиссия анализирует ситуацию с массовой кибератакой

18.51 В Лондоне ввели новый уровень ограничений из-за COVID-19

18.52 Италия перед Новым годом ужесточит ограничения, связанные с коронавирусом

18.53 Новак заявил о росте торгового оборота с Саудовской Аравией на 60%

18.54 Прокуратура начала проверку после экстренной посадки Boeing в Сургуте

18.55 Норвежская Экофф выиграла гонку преследования на этапе Кубка мира по биатлону

18.56 Тиньков сообщил о попытке ремонта после пересадки костного мозга

Deckabrin 18-də MDB Dövlət Başçıları Şurasının video-konfrans formatında keçirilmiş sammitində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı Rusiya KİV-lərinin diqqət mərkəzindədir. SIA xəber verir ki, bu ölkənin aparıcı nəşrlərindən olan "Kommersant" qəzetiinin "Kremli pulu" deyilən jurnalıstlər qrupuna daxil olan müxbiri Andrey Kolesnikov ali tədbira həsr olunmuş məqaləsində Azərbaycan Prezidentinin çıxışını qələbə nitqi kimi qiymətləndərib.

Jurnalist yazar ki, Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin sədrliliyi ilə təşkil olunmuş tədbirdə Ermənistan baş nazirindən başqa MDB-yə daxil olan bütün dövlətlərin başçıları iştirak edirdi.

A.Kolesnikov xatırladı ki, Azərbaycan Prezidenti sammitdə ilk çıxışçı idi. Onun bir saat davam edən, demək olar, bütövlükde Azərbaycan xalqının düşmənlə mübarizəsinə və düşmən üzərində qəti qələbəsinə həsr olunmuş nitqinin mögzi belə idi: "Biz Ermənistəni məğlub etdiyimiz kimi, koronavirusa da qalib gələcəyik".

Jurnalist yazar ki, MDB üzrə həmkarları Prezident İlham Əliyevi müyyən gərginlikle dinləyirdilər. Azərbaycan Prezidenti onlara Ermənistanın işgalçi dövlət olduğunu, danişqların davam etdiyi 28 il ərzində dünya birliyini aldatdığını, bir santimet də olsun torpaq qaytarılmayaçağı barədə bəyanatları, işgal olunmuş ərazilərin qeyri-qanuni məskunlaşdırılmasını, ATƏT-in Minsk qrupunun isə danişqlar prosesinə, yeni heç bir töhfə verməyə qadir olmadığını xatırladıb. A.Kolesnikov Azərbaycan liderinin "Ermənistənin hərbi-siyasi rəhbərliyinin belə bir bəyanatı da olmuşdu ki, bizi qorxutmağa çalışırılar, əger Azərbaycan, necə deyərlər, münaqişənin nizamlanmasına dair öz mövqe-

yində bundan sonra da israr edərsə, tezliklə erməni tankları Bakının küçələrində olacaq. Neticədə belə də oldu, amma erməni tankları bizim küçələrdə dekabrin 10-da Azərbaycanın bu mühərribədə Zəferinə həsr edilmiş herbi paradda hərbi qənimətlər kimi göründü" sözlerini xüsusi diqqətə çatdıraraq yazar: "İlham Əliyev rahat ve inamla danışındı. Onun nitqində bir kəlmə də olsun artıq söz yox idi, dəqiq formalasdırıldı fikirləri, heç şübhəsiz, Azərbaycan PUA-ları erməni tanklarını vurduğu kimi, birbaşa hədəfə deyirdi. Qarşımızda Azərbaycan xalqının liderini gördük. Tarix boyu bu xalqın hələ belə lideri olmamışdı və xalq özü də indi buna əməmdir", - deyə məqalədə bildirilir.

Sammit iştiraklarının Azərbaycan Prezidentini diqqətə dilləndiklərini vurğulayan müxbir yazar: "Görünür onların hər biri özünü ambisiyalarından asılı olaraq gah Nikol Paşinyanın, gah da İlham Əliyevin yerində hiss edirdilər".

Azərbaycan Prezidentinin ikinci Qarabağ mühərribəsi dövründə düşmən tapdağı altından azad edilən şəhər və rayonların adlarını sadaladığını, noyabrın 8-də qədim Azərbaycan şəhəri, Qafqazın incisi Şuşanın işğalına son qoyulması ilə hərbi əməliyyatların başa çatdığını söylədiyini qeyd edən A.Kolesnikov onun "darmadağın edilmiş ordu Paşinyanın ordusu deyil, bu, 20 il ərzində Koçaryanın və Sarkisyanın yaratdığı ordu" sözlərini də sitat getirib. Onun fikrincə, Azərbaycan Prezidenti bu sözləri üçtərəflü müqavilənin sonadək yerinə yetirilməsinə nail olmaq üçün deyib.

Sonda A.Kolesnikov yazar: "İlham Əliyev "biz, Qarabağı dirçəldəcəyik və onu dönya-nın ən inkişaf etmiş regionlarından birinə çevirəcəyik" sözləri ilə öz benefisini başa çatdırıb. Qəribə idi ki, alqış səsləri eşidilmirdi. Sammitdə bundan sonra baş verənlər isə artıq heç bir əhəmiyyət kəsb etmirdi".

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Fondu və "Bravo" supermarketlər şəbəkəsi işğaldan azad olunmuş ərazilərdə hərbi qulluqçularımız üçün dəstək aksiyasına başlayıb

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Fondu və "Bravo" supermarketlər şəbəkəsi işğaldan azad olunmuş ərazilərdə hərbi qulluqçularımız üçün yeni dəstək aksiyasının həyata keçirilməsinə başlayıb.

AZƏRTAC xəber verir ki, aksiya çərçivəsində dekabrin 18-dən başlayaraq Kelbəcər rayonu, Xocavənd rayonunun işğaldan azad olunmuş hissəsi və Hadrut qəsəbəsində hərbi xidməti davam etdirən əsgər və zabit heyəti üçün, onların



istekləri nəzərə alınmaqla, müxtəlif qida məhsulları, fərdi qulluq və gigiyenik İavazimatlardan ibarət bağlamaların çatdırılması na başlanılıb.

Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşlarının müşayiəti ilə "Bravo" supermarketlər şəbəkəsinin nümayəndələri işğaldan azad olunmuş ərazilərə səfər



edərək bağlamaları hərbi qulluqçularımıza çatdırıblar, həmcinin əsgərlərimizlə səhbət edərək onların isteklərini qeydə alıblar.

Hərbi qulluqçularımızın istək və ehtiyaclarının qarşılıqlı xüsusi həssaslıqla yanaşan Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü çərçivəsində növbəti günlərdə işğaldan azad olunmuş digər ərazilərə də sefərlər təşkil ediləcək. Aksiyanın davamlı şəkildə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub.



XİN: Niderland parlamentini birtərəfli mövqeyindən əl çəkməyə çağırırıq



Son dövrə Niderland Krallığının parlamenti tərəfindən Azərbaycanəleyhinə, həqiqəti əks etdirməyən və tam qərəzli qətnamələrin qəbul edildiyini müşahidə edirik. Belə ki, oktyabrın 7-dən etibarən Niderland parlamentinin Nümayəndələr Palatası tərəfindən bölgədəki vəziyyətə bağlı qəbul olunmuş 11 qətnamə birtərəfli xarakter daşımaqla, əsəssiz və qərəzli iddiaları əks etdirib, açıq anti-Azərbaycan və anti-türk mövqeyi sərgiləyib. Dekabrin 17-də qəbul olunmuş "Dağlıq Qarabağa humanitar yardımın göstərilməsi ilə bağlı" qətnamədə yenidən həqiqət təhrif olunur, Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı əsəssiz iddialar əks olunur.

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Niderland parlamentinin bu qətnamələrini qətiyyətlə rədd edir və ölkənin Nümayəndələr Palatasını birtərəfli mövqeyindən əl çəkməyə və qərarlarında beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərindən çıxış etməye çağırırıq.

Niderland, eləcə də parlamentləri qərəzli mövqə nümayiş etdirən digər Avropa dövlətləri bu mövqeləri ilə ədəvəti alovlandırmaq yerinə, 10 noyabr tarixli birge bəyanatla bölgədə yaranmış yeni təhlükəsizlik və əməkdaşlıq çərçivəsini dəstəkləyərək bölgədə ölkələrinin sülh, sabitlik və tərəqqi şəraitində inkişafına töhfə verə bilər.

"Ermənistən dünya birliyini və həmsədrləri aldadıb"

Eger birinci mərhələdə dünyada Azərbaycanın davasının haqlı olmasını sübut etmək vacib idisə, indiki mərhələdə Ermənistən bölgədə dağdıcı emməllərini sübut etmək üçün yaxşı bir fırsat yaranıb. İşğaldan azad olunan torpaqlarda Ermənistən əraziləri yerlərə bir edib, bir tikili belə qoymayıb, halbu ki, bu ərazilər necə inkişaf etmiş ərazilər idi, özü də bunu mühərribə bitdikdən sonra edib. Məhz bu məqam bir daha sübut edir ki, ermənilər ziyan verməkdən başqa bir işə yara-

mırlar". Bunu SIA-ya Azərbaycan-Amerika Gəncləri İctimai Birliyinin sədri Vüqar Əhmədov deyib.

Onun sözlərinə görə, MDB Dövlət Başçıları Şurasının iclasında ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev bu reallıqları ən yüksək səviyyədə iştirakçılarına diqqətine çatdırıb: "İndi o ərazilərə artıq Azərbaycan nəzarət edir və işgalçi ölkənin imkanı olmayıcaq ki, bu dağııntıları gizlətsin.

Azərbaycan torpaqları herbi yolla işğaldan azad etmək bir çox sirlərin üstünü açmış oldu. Dünyaya göstərmiş oldu ki, Ermənistən dünya birliyini və ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərini aldadılmış və məqsədi nizamlanma prosesini uzadaraq ərazilərini genişləndirmək olub. Çətin keçilən istehkamlar tikmesi və işgal olunmuş ərazilərdə yeni müdafiə xətləri yaratması onu göstərir ki, Ermənistən bu torpaqları sülh yolu ilə qaytarmaq fikri olmayıb. Ona görə bu gün köhnə sərhədlərə qayitmağı ilə belə çətinliklə barış. Güclü Azərbaycan ordusu və Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti Azərbaycanın xeyrinə bu yeni reallığı yaratdı".

Ceyhun Rasimoğlu



Baş nazir müşavirə keçirib



Dünən Baş nazir və Dövlət Komissiyasının sədri Əli Əsədovun sədrliyi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 6 noyabr 2020-ci il tarixli "2020-ci il sentyabr 27-dən başlayaraq Ermənistən Respublikası silahlı qüvvələrinin Azərbaycan Respublikasının ərazisine təcavüzü nəticəsində mülki əhaliyə, dövlət əmlakına, o cümlədən infrastruktur obyektlərinə, həmət sahibkarlıq fəaliyyəti subyektlərinə dəymış ziyanın qiymətləndirilməsi ve aradan qaldırılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" Sərəncamının icra vəziyyətinə dair məsələlərə həsr olunmuş müşavirə keçirilib. SİA xəber verir ki, müşavirədə Dövlət Komissiyasının üzvləri iştirak ediblər. Müşavirədə inдиye qədər görülmüş işlər müzakirə olunub və qalan məsələlərin qısa müddətdə başa çatdırılması və Prezidentin Sərəncamında göstərilmiş müddətdə təqdim olunması baremə müvafiq tapşırıqlar verilib.

KİVDF fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin nəticələrini açıqladı



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vəsitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu tərəfindən təşkil edilən fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin nəticələri məlum olub. SİA-nın KİVDF-nin rəsmi saytına istinadən verdiyi məlumatə görə, müxtəlif qəzet və jurnallarda, sayt və portallarda çalışıyan jurnalistlər I, II, III və həvəsəndirdicili yerlərin sahibləri olublar. Qeyd edək ki, mükafatçılar sırasında SÖS qəzetinin və SİA-nın əməkdaşları da var. Qalibləri təbrik edirik!. Nəticələrlə aşağıdakı videoda tanış ola bilərsiniz:

"Dünya Bankı Azərbaycanda aparılan islahatlara yüksək dəyər verir"



**Əli Hüseynli,
Milli Məclisin deputati**

Bu günlərdə Dünya Bankının Daxili Audit 2020-ci ilə dair Bankın Doing Business Hesabatında 4 ay əvvəl qeydə alınmış məlumat uyğunluqları ilə bağlı müstəqil araşdırma apararaq müvafiq düzəlişlər etmişdir. Qurumun 16 dekabr 2020-ci il tarixli press reliziñde əksini tapmış yekun nəticələre görə Azərbaycanın mövqeyi 6 pille yaxşılaşdırılmış, ölkəmiz otən ilde olduğu kimi yenə de dünyının "Ən islahatçı on ölkəsi" sırasına daxil olmuşdur.

Anlaşılmazlıq hesabatda Azərbaycanda 3 istiqamətdə - elektrik təchizatı şəbəkələrinə qoşulma, müqavilələrin icrası və sərhəddə ticaret indikatorları üzrə aparılmış islahatlarla bağlı reallığı düzgün əks etdirilməməsi səbəbindən yaranmışdır. Belə ki, bundan önce "Doing Business 2020" ilkin hesabatında göstərilən sahələr üzrə ölkəmizin nailiyətləri daha az balla qiymətləndirilmişdi.

Audit qrupu araşdırmalarдан sonra:

texniki şərtlərin və elektrik sistemlərinə qoşulmanın bir paketdə cəmlənməsi nəticəsində elektriqe qoşulma üzrə prosedurların sadələşdirildiyini və sayının ehəmiyyəti dərəcədə ixtisar olunduğunu;

ölkənin öz məhkəmə sisteminde 4 sahə üzrə - məhkəmə strukturu və prosesləri, məhkəmə işinin idarə edilməsi, avtomatlaşdırılmış məhkəmə sistemi və mübahisələrin alternativ qaydada həlli istiqamətində daha yaxşı təcrübələrin tətbiq etdiyini;

idxlə-ixrac əməliyyatlarının, həmət bununla bağlı sərf olunan müvafiq sənədləşmələrin aparılması müddətinin azaldığını müəyyən etmişdir. Obyektiv qiymətləndirmələrdən sonra hesabatda Azərbaycanın əldə etdiyi nailiyyət 76,7 baldan 78,5 bala qədər yüksələrək global reytinq sıralamasında onun mövqeyini 191 ölkə arasında 34-dən 28-ə qədər qalxmasını təmin etmişdir. Qeyd etmək istərdim ki, qarşılıqlı etimad və fayda əsasında Azərbaycanın dünyada mühüm inkişaf institutu sayılan və ölkəmizdə həyatə keçirilən geniş miqyaslı islahatlara daim dəstək veren Dünya Bankı ile 1992-ci ildən bəri davam edən əməkdaşlığı yüksələn xəttə inkişaf edir. Bu baxımdan Doing Business Hesabatında qeydə alınmış məqamlarla bağlı müstəqil araşdırma bu qurumun yüksək peşəkarlığını göstərməklə yanaşı, Azərbaycanın Dünya Bankı, istərsə də digər tərəfdəşləri ilə münasibətlərində dürüstlüyünə mühüm dəyər olduğunu dəlalət edir.

Xankəndi erməniləri evlərini azərbaycanlılara satmaq istəyirlər?

Xankəndi erməniləri şəhərdəki evlərini və mənzillərini təcili satışa çıxarırlar. SİA ya daxil olan məlumatə görə, bununla bağlı ermənilərin daşınmaz əmlaklara bağlı satış saytlarında çoxsaylı elanlar verilməyə başlayıb. Bildirilir ki, qiymətlər baha deyil və bu ucuzluğun səbəbi əmlakların təcili satılması, ərazini tərk etmək, oradan köçmək istəyi və maraqlı ilə bağlıdır.

Digər maraqlı cəhət budur ki, evlər və mənzillər içində olan avadanlıqları ilə birləkde satışa çıxarırlar. Bu fakt ermənilərin list.am saytında da göstəriləkdədir. Erməni biznes analitikləri bu məsələyə maraqlı münasibət bildirirlər. Onlar evlərin kimlərə satılacağı ilə bağlı maraqlandılar. Daha dəqiq desək, İrəvan və Ermənistən digər şəhərlərinin erməniləri Xankəndidən ev, mənzil almağa maraqlı görünmürələr və bu, inandırıcı da görünə bilməz. Bu xüsusdan çıxış edən analitiklər belə qənaətə gəlirlər ki, imkanlı azərbaycanlılar Xankəndidə satılan mülklərə, ev və mənzillərə sahib olmaq imkanlarını artırıb ilərlər.

Rövşən RƏSULOV

"YAŞAT" Fondu ilk 10 günün hesabatını açıqladı

"YAŞAT" Fondu ilk 10 gündə görülən işlər barədə açıqlama yayıb. ASAN xidmətdən SİA-yə verilən məlumatə görə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 8 dekabr 2020-ci il tarixli "YAŞAT" Fondu yaradılıb. Fondu əsas məqsədi şəhid ailələrinin və hərbi əməliyyatlar nəticəsində əlliliyi müəyyən olmuş şəxslərin sosial müdafiəsi sahəsində dövlət tərəfindən heyata keçirilən tədbirlərə əlavə dəstək verilmesi istiqamətində vətəndaş cəmiyyəti təşəbbüslerinin reallaşdırılması üçün müvafiq platformanın yaradılması, bu sahədə şəffaflığın, hesablılığın və ictimai nəzarətin temin edilməsidir.

- Fondu fəaliyyətinin təşkili ilə bağlı Tədbirlər Planı təsdiq edilib, müvafiq icra qrupu müəyyən edilib. Azərbaycan Beynəlxalq Bankında Azərbaycan manatı və 5 xarici valyutada (ABŞ dolları, rubl, lira, avro, funt sterlinq) Fondu hesablar açılıb.

- Bütün şəhid ailələrinin yaşadıqları ünvanlar müəyyənləşdirilib, yaralananlarla bağlı siyahılar üzrə işlər isə yaxın günlərdə tam yekunlaşacaq.

- Vətən müharibəsində şəhid olmuş və yaralanmış şəxslərin ailələrinə baş çəkmək üçün "ASAN xidmət" əməkdaşlarından və könüllülərdən ibarət bütün rayonları əhatə edən 69 qrup formalasdırılıb və onlar müvafiq təlimlərə cəlb edilərək ünvanlara baş çəkməyə başlayıblar. Həmçinin qruplar planşetlərlə təmin olunub və bütün zəruri ehtiyaclar elektron qaydada qeyd olunur.

- Bu kateqoriyadan olan 1500-dən çox ailəyə baş çəkilib, zəruri ehtiyacları müəyyən edilib və ilkin yardımçılar başlanılib.

- Şəhid və yaralıların ailələrinə baş çəkilməsi zamanı dəqiqləşdirilecek məlumatlar və ibarət vahid anket forması hazırlanıb. Fondu sosial şəbəkələrdə rəsmi səhifələri yaradılıb.

- Internet portalının yaradılması prosesi sürətli davam etdirilir. Portalda ianə edənlərin və yardım olunan şəxslərin şəxsi kabinet olacaq. Hər bir yardım baremə foto və videomaterialları portalda yerləşdiriləcək.

- "YAŞAT" Fonduğun işinin təşkili "ASAN xidmət" də çalışan şəhid ailələrinin üzvləri və qazılara həvələ olunub.

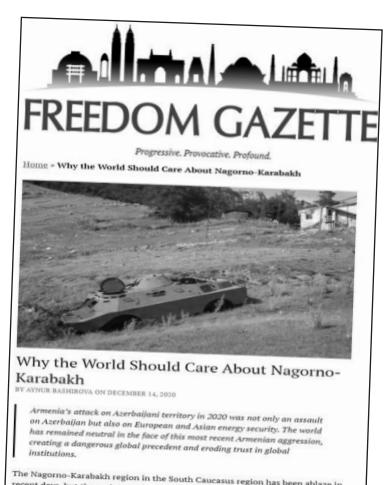
- "YAŞAT" Fonduğun bank rekvizitləri ilə <http://vxsida.az/az/announces/1493> keçidi vəsiyət ilə tanış olmaq olar.

"Freedom Gazette": Dünya erməni təcavüzüne biganə qalmaqla qlobal institutlara etimadı sarsıldı

Hindistanın "Freedom Gazette" xəber portalında "Nə üçün dünya Dağılıq Qarabağın qayığını çəkməlidir" başlıqlı məqalə dərc olunub. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən verilən məlumatə görə, Belçika Azərbaycanlıları Mədəniyyət Mərkəzinin üzvü Aynur Bəşirovanın qələmə aldığı məqalədə qeyd olunur ki, bu il Azərbaycan ərazilərinə Ermənistən hückumu yalnız ölkəmizə deyil, həm də Avropa və Asyanın enerji təhlükəsizliyinə hückum idi. Dünya son erməni təcavüzüne biganə qalmaqla, təhlükəli qlobal president yaradı və qlobal institutlara etimadı sarsıldı.

Müəllif dünyəvi, multikultural, çoxkonfessiyalı dövlət olan Azərbaycanın hələ 1918-ci ildə dünyada qadınlara bərabər hüquqlar təqdim edən ilk dövlətlərden biri olduğunu vurğulamaqla yanaşı, Dağılıq Qarabağ münaqışının tarixi, Ermənistən işğalçı, təcavüzkar və terrorçu siyaseti baremə ətraflı məlumat verib.

Məqalədə beynəlxalq aləmin uzun illər Azərbaycanın əzəli torpaqlarının işğalının davam etdirilməsinə, Ermənistən törətdiyi hərbi cinayətlərə və etnik təmizləmələrə göz yumduğu, 44 günlük müharibənin səbəblərinə, döyüşlərin Azərbaycan ərazilərində aparıldığına və s. faktlara diqqət cəlb olunub. Müəllif dünyəvi dövlətlərini Azərbaycanın ərazi bütövlüyü nəmin olunması istiqamətində apardığı mübarizəyə ədalətli yanaşmağa, beynəlxalq enerji təhlükəsizliyi və regional iqtisadi inkişaf naminə fəaliyyət göstərməyə çağırıb.



Why the World Should Care About Nagorno-Karabakh
BY AVTUR BASHIROVA, ON DECEMBER 14, 2020

Armenia's attack on Azerbaijan's territory in 2020 was not only an assault on Azerbaijan but also on European and Asian energy security. The world has remained neutral in the face of this most recent Armenian aggression, which is a dangerous global precedent and eroding trust in global institutions.

The Nagorno-Karabakh region in the South Caucasus region has been ablate in recent days, but the region saw its first war between Azerbaijan and Armenia from 1988 to 1994. The conflict ended when Russia brokered a ceasefire.

"Time" jurnalının yaydığı 2020-ci ilin seçilən 100 şəkli arasında Ermənistən raket hücumu etdiyi Bərdədən çəkilən şəkil də yer alıb



A BŞ-in "Time" jurnalı 2020-ci ilin seçilən 100 şəklini yayıb. AZERTAC xəber verir ki, jurnalda Azərbaycanın Vətən müharibəsi zamanı Ermənistən silahlı qüvvələrinin mülki şəxslərimizə hücumu nəticəsində Bərdə şəhərində çəkilən şəkil də yer alıb. "Oktjabrın 28-də Ermənistən silahlı qüvvələrinin Bərdə şəhərinə atdığı raket hücumu nəticəsində Fuad İsmayılov ölündən sonra bacısı onun əlinən öpür", - deyə şəkildə qeyd olunub.



"Azərbaycan dünyanın ən islahatçı on ölkəsindən biridir"

Azərbaycanın sosial-iqtisadi sahələrdə eldə etdiyi uğurlar, eləcə də ölkədə həyata keçirilən iqtisadi islahatlar, rəqabətə davamlı, innovativ iqtisadi sistem formalaşdırılması istiqamətində atılan ardıcıl addımlar dünyadan aparıcı iqtisadi və maliyyə institutlarının, reytinq agentliklərinin, iqtisadi azadlıq səviyyəsini tədqiq edən qurumların diqqətindən kənardan qalmır və yüksək qiymətləndirilir. Dünya Bankının "Doing Business 2020" hesabatı da bu baxımdan istisna deyildir. Aparılmış müstəqil araşdırmanın nəticəsində Azərbaycanın Doing Business 2020 Hesabatında mövqeyi 6 pillə yaxşılaşdırılıb, ölkəmiz bir daha dünyadan "Ən islahatçı on ölkəsi" sırasına daxil olub". Bunu SİA-ya Yeni Azərbaycan Partiyası Nizami rayon teşkilatının sədri, Milli Məclisin deputati Sədaqət Vəliyeva deyib.

Sədaqət Vəliyeva bildirib ki, bir sıra beynəlxalq reytinq təşkilatları Azərbaycana qarşı kifayət qədər obyektiv mövqə tutmayaraq, ziddiyətli informasiyalar yayırlar: "Onlar Azərbaycanı müxtəlif bəhanələrlə tənqid etmək məqsədi ilə çoxlu sünüldərdirmələrə yol verirlər. Bu na dəfələrlə rast gəlinib. Həm də bu qərəzin fonunda Ermənistən haqqında şişirdilmiş və əsəssiz müsbət göstəricilər yazıblar. "Doing Business" hesabatı isə onlardan fərqlənir və ardıcıl mövqə tutmaqla hər hansı ölkə barədə həqiqi mənzərənin yaranması üçün ədalətli mövqə tutur. Ele dünyadan mühüm inkişaf institutu olan Dünya Bankı da ölkəmizdə həyata keçirilən genişməqasılı islahatlara daim dəstək verib. Təsadüfi deyildir ki, cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən islahatlar, öz növbəsində "Doing Business 2020" hesabatında da Azərbaycanın ümumi reytinqdə yeni nailiyetlərə imza atmasına, eləcə də əksər indikatorlar üzrə mövqeyinin daha üst səviyyəyə qalxmasına imkan yaradıb. "Doing Business 2020" hesabatında Azərbaycanın iqtisadi sahədə eldə etdiyi nailiyetlərin yüksək şəkildə qiymətləndirilməsi bir daha belə deməyə eəsas verir ki, öz reytinq və nüfuzuna görə ölkəmiz bir sıra aparıcı dövlətləri, xüsusilə də MDB ölkələrini geride qoyur və bununla da öz iqtisadi qüdrətini bir daha sübut edir".

Ceyhun Rasimoğlu



Azərbaycanda 3 028 nəfər COVID-19-dan sağalıb 43 nəfər vəfat edib

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 1 505 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 3 028 nəfər müalicə olunaraq sağalıb və evə buraxılıb.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	
İmumi yoluxanın sayı	203593
İmumi sağalanın sayı	142807
Aktiv xəstə sayı	58533
İmumi test sayı	2073137
İmumi ölüm sayı	2253
Bu gün	21.12.2020
Yeni yoluxanın sayı	1505
Yeni sağalanın sayı	3028
Bugünkü test sayı	9383
Bugünkü ölüm sayı	43

Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargahdan SİA-ya verilən məlumatə görə, C O V I D - 1 9 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 43 nəfər vəfat edib. İndiye dək ölkədə ümmüllikdə 203 593 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 142 807 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 2 253 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 58 533 nəfədir.

Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 9 383, ötən müddət ərzində isə ümmüllikdə 2 073 137 test aparılıb.

Əlcəzairli tarixçi: Fransa Əlcəzaiρa 100 milyard avro təzminat ödəməlidir

Fransa "böyük demokratik xalqla-rın yol ilə getmeli" və 2008-ci ilde İtaliyanın Liviyyaya (3,4 milyard avro), Birleşmiş Krallığın Keniyaya, Kanadanın amerikalı hindulara, Avstraliyanın aborigenlərə, Fransanın özünü I və II Dünya mühəribələri zamanı Almaniyadan onun ərazilərini işgal etməsinə görə milyardlarla avro ödətdirdiyi təzminatlar kimi, indi özü də Əlcəzaiρ təzminat ödəməlidir.

AZERTAC "RT France" televiziya kanalına istinadla xəbər verir ki, Fransanın Əlcəzair müstəmləkəciliyi ilə bağlı hesabat hazırlanıdı vaxtda bu fikirləri əlcəzairli tarixçi Seddik Larkeş səsləndirib.

O bildirib ki, Fransa Əlcəzairde törediyi cinayətləri və müstəmləkəciliyi ilə bağlı hesabat hazırladı vaxtda bu fikirləri əlcəzairli tarixçi Seddik Larkeş səsləndirib. Bildirib ki, Fransa Əlcəzairde törediyi cinayətləri və müstəmləkəciliyi ilə bağlı hesabat hazırladı vaxtda bu fikirləri əlcəzairli tarixçi Seddik Larkeş səsləndirib. Təzminatın məbləği 100 milyard avro cədvəldə qeymətləndirilir. Əlcəzairin paytaxtındakı "Dey" xəzinesinin (texminen 4 milyard avro) oğurlanması, 1830-cu ildən 1962-ci ilədək bir neçə yüz minlərlə insana qarşı cinayətlər, milyon hektarlarla torpağın oğurlanması, əhalinin demək olar əksəriyyətinin savadsızlığı, 1978-ci ildən Fransanın bu ölkədə apardığı nüvə və kimyəvi sınaqların insan həyatına və təbiətə vurduğu faciəvi nəticələr hesablanıldıdan sonra dəqiq mələğ müəyyən edilməlidir.

Xatırladaq ki, son günler hər iki ölkənin prezidenti bu haqda telefon danışıqları aparıblar. Fransanın təzminat ödəməsi ilə bağlı hesabatın yanvar ayında hazır olacağı qeyd edilib.



Sərsəng su anbarı Ermənistan tərəfindən əhaliyə qarşı ekoloji terror vasitəsi kimi istifadə olunub

Qarabağ ərazisində olan Sərsəng su anbarı Tərtərcayın üzərində inşa edilib. Sərsəng su anbarı uzun müddət erməni işğalında olan ərazidə qalıb və Azərbaycan tərəfindən istismarı qeyri-mümkün olub. Həmin su anbarı respublikanın 6 rayonunun - Tərtər, Ağdam, Bərdə, Goranboy, Yevlax və Ağcabədinin 100 min hektara yaxın torpaq sahəsini suvarma suyu ilə təmin edirdi. İndiye kimi su anbarının bəndinə və onun qurğularına texniki xidmet göstərilmediyi üçün o qəza vəziyyətiindədir. Hazırda Sərsəng su anbarının əhali üçün ciddi təhlükəsi var, dağılma ehtimalı olan yerləri seysmoloji-geofiziki əsullarla öyrənilmeli, qabaqlayıcı mühəndis texniki tədbirlər görülməlidir. Sərsəng su anbarının yerləşdiyi ərazinin reliyefi çox mürəkkəbdir, yamaclar keşkin bucaq altında yatır. Ərazinin seysmikliyi burada sürüşməyə meyilli sahələrin yaranmasına səbəb ola bilir. Ərazinin geodinamik aktivliyi daima nəzarətdə saxlanılmalı, orada müvafiq müşahidələr aparılmalıdır.



AZERTAC xəbər verir ki, bunu Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzinin baş direktoru, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, professor Qurban Yetirmişli deyib.

Mərkəzin baş direktoru bildirib ki, Ermənistən işğalçılıq siyaseti nəticəsində bölgədə ətraf mühit həmişə çirkəndirilib, ermənilər bilərkədən Azərbaycanın əkinçilik üçün yararlı torpaqlarının suvarılmasında su qıtlığı yaradıb, həmçinin həmin anbarlarda suyu yadda saxlayıb və qışda bəndləri açaraq əkin sahələrini, kəndləri suya basıblar. İndiye kimi ətraf ərazilərdə, anbarın bənd hissəsində dağıntı riski ola bileyək yerlər müəyyənləşdirilməyib, qəza riski olan ərazilərin seysmoloji-geofiziki tədqiqatı aparılmayıb. Uzun illərdir ki, vəhi ermənilər tərəfindən istismar olunduğundan Sərsəng bəndinin texniki cəhətdən hansı vəziyyətdə olması yoxlanılmalıdır.

Sərsəng su anbarı Ermənistən tərəfindən əhaliyə qarşı ekoloji terror vasitəsi kimi istifadə olunub. Qəza vəziyyətində olan su anbarından aşağıda yaşayan minlərlə əhali isə daim təhlükə altında saxlanılıb.

Azərbaycanın şəhər ordusu tərəfində Suqovuşan kendi azad olunduğundan sonra Suqovuşan su anbarından suyun buraxılmasına nail olunub. Hazırda su anbarından buraxılan suların nizamlanması nəticəsində Tərtər, Goranboy və Yevlax rayonlarına suyun verilməsi, eyni zamanda, ekoloji tarzlığın təmin olunmasında mühüm addımlar atılır. Su anbarı kompleksinə lazımi texniki xidmətin göstərilmediyi, istifadə olunan avadanlıkların köhnəldiyini nəzərə alaraq, ilk növbədə, kompleksin texniki vəziyyətinin qiyəmtəndirilməsinə, bənddə qəza riskinin seysmoloji-geofiziki əsullarla öyrənilməsinə çox ehtiyac var.

Son illər ərzində ölkəmizin məliorasiya sahəsində mühüm layihələr həyata keçirilir, o cümlədən Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzi tərəfində Mingəçevir və Təxtaköpü su anbarlarının seysmik dayanıqlılığı öyrənilir. Biz qazandığımız təcrübəni yaxın perspektivdə Sərsəng, Suqovuşan su anbarlarında tətbiq edəcəyik. İşğaldan azad edilən ərazilərdə seysmik-geofiziki tədqiqatların aparılması üçün Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzinin əməkdaşları çox böyük təcrübəyə və texniki potensiala malikdirlər".

Gələn il üzrə dövlət büdcəsinin gəlirlərinin neçə faizi neft sektorunun payına düşür?

2021-ci il üzrə proqnozlaşdırılan dövlət büdcəsinin gəlirlərinin

54,2 faizi və ya 13 milyard 776 milyon manatı neft sektorunun, 45,8 faizi və ya 11 milyard 651 milyon manatı qeyri-neft sektorunun payına düşür. 2020-ci ilin proqnozu ilə müqayisədə neft sektorunun gəlirləri 214 milyon manat və ya 1,5 faiz az, qeyri-neft sektorunun gəlirləri isə 1 milyard 517 milyon manat və ya 15 faiz çox, 2019-cu ilin icra göstəriciləri ilə müqayisədə neft sektorunun gəlirləri 171,4 milyon manat və ya 1,3 faiz, qeyri-neft sektorunun gəlirləri isə 1 milyard 37,5 milyon manat və ya 9,8 faizdır.



AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsi haqqında" Qanun layihəsində deyilir. Bildirilir ki, neft sektor üzrə dövlət büdcəsinin gəlirlərinin 88,6 faizini və ya 12 milyard 200 milyon manatını Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondundan transferlə, 11,4 faizini və ya 1 milyard 576 milyon manatını vergi orqanlarının xətti ilə neft sektorundan daxilolmalar təşkil edir. Vergi orqanlarının xətti ilə neft sektor üzrə daxilolmalarda SOCAR üzrə bütçə ödənişləri 1 milyard 136 milyon manat və neft-qaz sahəsində fealiyyət göstəren hasilatın pay bölgüsü sazişlərindən mənfəət vergisi 440 milyon manat nəzərdə tutulur ki, bu da vergi orqanları tərəfindən neft sektor üzrə daxilolmaların müvafiq olaraq 72,1 və 27,9faizini təşkil edir.

SOCAR onun töremsə müəssisələri tərəfindən 1 milyard 136 milyon manat məbləğində dövlət büdcəsində vergi öhdəlikləri 2020-ci ilin təsdiq edilmiş proqnozundan 104 milyon manat və ya 8,4 faiz, 2019-cu ilin icra göstəriciləri ilə müqayisədə isə 273,3 milyon manat və ya 19,4 faiz azdır. Azalmanın əsas səbəbi növbəti il üzrə xam neft ixracının azalması, təbii qazın ixrac qiymətinin aşağı düşməsi, Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 29 noyabr tarixli Qanunu ilə Vergi Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliyə əsasən, 2020-ci il yanvarın 1-dən ƏDV üzrə vergi tutulan əməliyyatın vaxtının təqdim edilən mallar (işlər və xidmətlər) üçün faktiki ödənişin aparıldığı vaxt sayılması şirkətin vergi öhdəliklərinə təsirinin nəzərə alınması olub.

Hasilatın pay bölgüsü sazişlərindən mənfəət vergisi 440 milyon manat proqnozlaşdırılır ki, bu da cari ilin təsdiq edilmiş proqnozundan 110 milyon manat və ya 20 faiz, 2019-cu ilin icra göstəriciləri ilə müqayisədə 391 milyon manat və ya 47,1 faiz azdır. Azalmanın səbəbi "OPEC+" sazişi çərçivəsində satış üzrə həcmələrinin azalması ilə bağlıdır.

Azərbaycan beynəlxalq aləmdə güclü dövlət, etibarlı tərəfdas kimi tanınır

Prezident İlham Əliyev: "Azərbaycan 30-dan çox ölkəyə maliyyə yardımını və humanitar yardım göstərib"

Hər bir suveren dövlət beynəlxalq münasibətlərin subyekti kimi, özünün xarici siyasetini həyata keçirir. Bu gün Azərbaycan dünyada müstəqil siyaset yürüdən, global siyasi proseslərə və beynəlxalq münasibətlər sistemini öz bacıxi olan bir dövlət kimi tanınır.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın hərtərəfli inkişafı, iqtisadi potensialının güclənməsi, həyata keçirilən müstəqil xarici siyaset ölkəmizin nüfuzunun yüksəlməsini, beynəlxalq aləmədən səhifənin sədri olan ölkə kimi bu mövzunu daim diqqət mərkəzində saxlayırdı. Biz həmisi bütün beynəlxalq forumlarda deyirdik ki, kifayət qədər maliyyə resurslarına malik olmayan ölkələrin də vaksinlərdən istifadə etmək imkanı inkişaf etmiş ölkələr kimi olsun, bu məsələdə ayrı-seçkilik olmasın. Biz də vaksinləmə strategiyasını hazırlamışıq, bu strategiya çoxplatformallılığı nezərdə tutur. Hansı texnologiyalardan istifadə ediləcəyindən asılı olmayıraq, bizim üçün əsas meyar həmin vaksinlərin elmi cəhətdən əsaslandırılmış təhlükəsizliyi olacaq. Nəzərdə tutulur ki, vaksinləmə programı gələn ilin əvvəlində başlanacaq, vaksinləmə kömək olacaq və dövlət hesabına həyata keçiriləcək".

Dekabrın 18-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Dövlət Başçıları Şurasının video-konfrans formatında keçirilən iclasda çıxış edərək bildirib ki, biz Azərbaycana münasibətdə illər boyu yaranmış müyyən neqativ fonu aramsız səylərimiz sayesinde ara- dan qaldırmağa və həqiqəti dünya birliliyinə çatdırmağa nail olduq.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxış zamanı bildirib ki, Azərbaycan hem ölkə daxilində, həm də beynəlxalq arenada pandemiya qarşı mübarize ilə bağlı operativ tədbirlər görüb: "Qısa müddətdə laboratoriyaların sayı praktiki olaraq 8 dəfə artırılıb. Qısa müddətdə 10-dan çox yeni müasir xəstəxana, o cümlədən modul tipli xəstəxana tikilib. Beləliklə biz COVID xəstələri üçün 10 minden çox çarpayı təqdim etmişik. Həkimlərin çatışmaması da ümumi problem idi, çünki heç bir səhiyyə sisteminde xəstələrin sayının bu qədər olacaq nəzərdə tutulmamışdı. Biz həmkar ölkələrlə operativ danişidlər apararaq 5 ölkədən - İtaliya, Çin, Kuba, Rusiya və Türkiyədən həkimləri dəvət etdik. Bu, xəstələrin müalicə olunmasına bəzə xeyli dərəcədə kömək etdi. Pandemiya qarşı mübarize, habelə zərər- çekmisi kateqoriyalardan olan vətəndaşlara maliyyə dəstəyi göstərilməsi üçün dövlət büdcəsindən təqribən 2,5 milyard dollar məbləğində vəsatit ayrılib".

"Maliyyə dəstəyi tədbirləri Azərbaycanın beş milyona yaxın vətəndəsinə əhatə edib, bu, bizim əhalinin yarısını təşkil edir. İndi dünyada vaksinləmə prosesinin başlangıcı vaxtda biz də bu prosesə qoşulur౦", -dəyən dövlət başçısı bildirib ki, vaksinləmə kömək olacaq və dövlət hesabına həyata keçiriləcək: "Ötən ayalar ərzində aparıcı vaksin istehsalçıları olan "Sputnik V", "AstraZeneca", "Sinofarm", "Sinovac", "Moderna", "Pfizer BioNTech" kimi firmalarla danişidlər aparılıb. Onu da qeyd etmək istəyirəm ki, pandemiya qarşı mübarizəyə gəldikdə, Yeri gəlmışkən, Azərbaycan Qoşulmama Hə-



yardımı və humanitar yardım göstərib. Beləliklə, üzvlərinin sayına görə BMT-dən sonra ikinci beynəlxalq təsisat - Qoşulmama Hərəkatına başlılıq etməklə Azərbaycan pandemiya qarşı qlobal mütəbarizə işinə sanballı töhfə verir".

Azərbaycan üçün bu, Vətən müharibəsi, azadlıq müharibəsi, Ermənistan üçün isə işgalçılıq, istilaçılıq müharibəsi idi

Prezident İlham Əliyev çıxışı zamanı Azərbaycan ile Ermənistan arasında baş verən ikinci Vətən Müharibəsi ilə bağlı məlumat verərək bildirib ki, Azərbaycana münasibətdə illər boyu yaranmış müyyən neqativ fonu aradan qaldırmağa və həqiqəti dünya birliliyinə çatdırmağa nail olduq: "Bizim məlumatımıza görə, müharibə neticəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinin potensialının 80 faizindən çoxu məhv edilib. Azərbaycan üçün bu, Vətən müharibəsi, azadlıq müharibəsi, Ermənistan üçün isə işgalçılıq, istilaçılıq müharibəsi idi. 1990-ci illərin əvvəlində Ermənistan Azərbaycanda yaranmış xaos, hərc-mərclik və hakimiyətsizlik şəraitindən istifadə edərək təcavüz aktı töredti, neticədə Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə tanınmış ərazi-sinin təqribən 20 faizi, o cümlədən Dağlıq Qarabağ və Azərbaycanın digər yeddi rayonu işğal edildi, həm Dağlıq Qarabağda, həm də Dağlıq Qarabağın hüdudlarından kənddə, həmçinin Ermənistanda azərbaycanlı əhaliyə qarşı etnik təmizləmə aparıldı. Neticədə 1993-cü ilde Azərbaycan əhalinin sayına görə ən yüksək qəçqin faizinə malik idi: Azərbaycanın o vaxtkı 8 milyon əhalisindən 1 milyonu köçküñən vəziyyətinə düşmüşdü. Azərbaycanın işğal edilmiş ərazi-ləri tamamilə dağıdılmış, orada azərbaycanlı əhaliyə qarşı etnik təmizləmə aparılmışdı".

"1992-ci ildən keçən 28 il ərzində Ermənistan status-kvonun

dəyişməz qalması üçün əlindən gələni edirdi"

Dövlət başçısı bu gün xarici diplomatlar və jurnalistlər Ağdam, Füzuli, Cəbrayıla və vaxtile işğal edilmiş digər ərazilərə sefər edərək orada nələr edildiyini deyərək bildirib ki, ermənilər bizim torpaqlarda necə vandalizm törədildiyini öz gözleri ilə görürələr: "Şəhərlər, kəndlər, xalqımızın tarixi, dini abidələri dağıdılib. Biz bu işğala özümüz silah gücünə, oğullarımızın reşadeti və igidiyi sayəsində son qoyduq və əslində, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 27 il bundan əvvəl qəbul edilmiş, erməni işğalçı qüvvələrinin işğal edilmiş ərazilərdən çıxarılmاسını tələb edən qətnamələrini həyata keçirdik. ATƏT-in Minsk qrupunun yaradıldığı 1992-ci ildən keçən 28 il ərzində Ermənistan status-kvonun dəyişməz qalması üçün əlindən gələni edirdi. Status-kvonun saxlanmasına yönəlmüş bütün cəhdərələr Ermənistan rehbərliyinin danişidlər trekində imitasiya xarakterli əhəkətləri ilə maskalanırdı. Əslində, təkcə bizi deyil, həm də beynəlxalq vasitələri aldadırlılar. Üzə çıxmış yeni informasiya, xüsusən işğal edilmiş ərazilərdə aparılmış mühəndis-isətək kamışları nezəre alınmaqla məlum olur ki, Ermənistan işğal etdiyi ərazilərin bircə qarşını belə qaytarmağa hazırlaşmışdır. Beləliklə, bütün bu 28 il ərzində Ermənistan rehbərliyi onun ali vəzifəli şəxslərinin timsalında beynəlxalq birliyi çağdırırı".

"Vasitəçilərin bu prosesi irəlilətmək barədə xüsusi yeni ideyaları yoxdur"

Prezident İlham Əliyev bildirib ki, 2019-cu ilə qədər danişidlər prosesini imitasiya şəklində olsa da davam etdiyi halda, 2019-cu ildə başlayaraq bu proses, əslində, dayanmışdı: "ATƏT-in Minsk qrupunun nümayəndələri ilə mənim çoxsayılı görüşlərim, əslində onu göstərdi ki, vasitəçilərin bu prosesi irəlilətmək barədə xüsusi yeni ideyaları yoxdur. Çünkü Ermənistan rehbərliyi danişidlər prosesini poz-

maq və mahiyyət etibarilə hər şeyi olduğu kimi - status-kvonu saxlamaq üçün əllerindən gələni edirdilər, xüsusən ona görə ki, onlar işğal edilmiş ərazilərin qeyri-qanuni məskunlaşdırılması ilə fəal məşğul olurdular. Bu, Cenevre konvensiyalarına görə hərbi cinayətdir".

"Beləliklə, Ermənistanın rehbərliyi 2019-cu ildən etibarən yeni taktilaya əl atmağa başladı. Əslində, bu, danişidlər prosesini pozmağa yönəlmüş imitasiyasından imtina demək idi. Mənim bu sözlərimin təsdiqini həm Ermənistanın ali hərbi-siyasi rehbərliyinin rəsmi bəyanatlarında, həm də onların taxibatçı herkətlərində tapmaq olar", - deyən dövlət başçısı bildirib ki, çıxışlarında da bildirmişdim ki, Ermənistan yeni ərazilər uğrunda yeni mühəndis-qazilər əşyalarını işğal etməyə hazırlaşır: "Yalnız bir neçə misal getirəcəyəm. Zənimcə, bu misallar menim sözlərimin təsdiqi baxımından hamınız üçün çox əyani olacaq. Beləliklə, Ermənistanın müdafiə naziri, artıq keçmiş nazir, Amerika Birləşmiş Ştatlarında səfərde olarkən açıq bəyan etmişdi ki, Ermənistan yeni ərazilər uğrunda yeni müharibəyə hazırlaşır. Əslində, Ermənistanın ali hərbi rehbərinin bu bəyanatı Ermənistanın təcavüzkar siyasetinin mahiyyətini tamamilə açıqlayır. Görünür, milyonlarla azərbaycanlı əzab-əziziyət vermələri onlar üçün kifayət deyilmiş, onlara hələ yeni ərazilər de lazımlı. Bu, istər beynəlxalq hüquq baxımından, istərsə də bəşəri əxlaq baxımından yolverilməzdir. Özü də bu bəyanat məhz ABŞ-da verilmişdi. Bu, yeganə bəyanat olub, daha belə bəyanat olmayıb, amma hər halda, bu bəyanat olub".

"Paşinyanın "Qarabağ Ermənistanı"dır və nöqtə" ... cavabında mən dedim ki, "Qarabağ Azərbaycandır və Nida işaretisi"

Prezident İlham Əliyev çıxışı zamanı Ermənistanın baş naziri Paşinyanın 2019-cu ilde işğal etdiyi ərazilərdə olarkən "Qarabağ Ermənistanı" və nöqtə" deməsi-

Azərbaycan beynəlxalq aləmdə güclü dövlət, etibarlı tərəfdas kimi tanınır

Prezident İlham Əliyev: "Azərbaycan 30-dan çox ölkəyə maliyyə yardımını və humanitar yardım göstərib"

nin cavabı "Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi" olmalıdır: "Neticədə kimin haqlı olduğunu təxirət etməyə və danışıqlar prosesini pozmağa yönəlmüşdi: "Ermenistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin belə bir bəyanatı da olmuşdu ki, bizi qorxutmağa çağışdırılar, eger Azərbaycan, necə deyərlər, münaqişənin nizamlanmasına dair öz mövqeyində bundan sonra da israr edərsə, tezliklə erməni tankları Bakının küçələrində olacaq. Neticədə belə də oldu, amma erməni tankları bizim küçələrdə dekabrın 10-da Azərbaycanın bu mühərribədə Zəfərinə həsr edilmiş hərbi paradda hərbi qənimətlər kimi göründü".

"Ermənistan rəhbərliyinin yeni ərazilər əle keçirilməsinə dair qondarma hərbi konsepsiyası çərçivəsində bizim postları və yeni əraziləri tutmaq cəhdidir"

"Hərbi xarakterli provokasiyaya gəldikdə, bu il ərzində, ilk növbədə, iyul ayında Dağlıq Qarabağda münaqişə zonasında deyil, dövlət sərhədində töredilmiş təxribatdır", - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Ermənistan qoşunları Tovuz rayonunda Azərbaycan Ordusunun mövqelərinə hücum etməsi işgalçı dövlət rəhbərliyinin yeni əraziləri tutmaq cəhdidir: "O vaxt Ermənistan qoşunları Tovuz rayonunda Azərbaycan Ordusunun mövqelərinə hücum etmişdilər. Bu, tamamilə əsassız təxribat idi. Ermənistan rəhbərliyinin yeni ərazilər əle keçirilməsinə dair qondarma hərbi konsepsiyası çərçivəsində bizim postları və yeni əraziləri tutmaq cəhdidir. Biz dinc əhalini və hərbi qulluqcular arasında itkiye məruz qaldıq. Biz Ermənistan qoşunlarının layiqli cavabını verdik, onları ilkin mövqelərinə qaytarıq. Erməni tərəfin bu incidenti əsaslandırması, sadəcə, gülünc idi. Beləçoxları unudub, sadəcə, xatırladıram ki, guya Azərbaycanın üç herbi qulluqçusu "UAZ" avtomobilində ermənilərin postlarına hücum edib. Ümumiyyətlə, herbi quruculuqla bağlı məsələlərdən uzaq olan insanlara da ayındır ki, mühərribəni bu şəkildə - "UAZ" avtomobilində başlamırlar. Təessüf ki, həmin adamlar erməni təcavüzünün qurbanı oldular. Deməliyəm ki, hərbi toqquşma bir neçə gün davam etdi və mən o vaxt bəyan etmişdim ki, bizim Ermənistan dövlətinin ərazisinə girmek barədə heç bir planımız olmayıb və yoxdur. Əgər belə planlar olsayı, onda Tovuz istiqamətində bunu etmek çox asan idi, çünki bunun üçün imkan vardı. Beləliklə, biz cavab verməkdən uzağa getməyib dayandıq".

Prezident İlham Əliyev onu da

dümləri vəziyyəti kəskinləşdirməyə, Azərbaycan tərəfini cavab tədbirləri görməyə təhrik etməyə və danışıqlar prosesini pozmağa yönəlmüşdi: "Ermenistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin belə bir bəyanatı da olmuşdu ki, bizi qorxutmağa çağışdırılar, eger Azərbaycan, necə deyərlər, münaqişənin nizamlanmasına dair öz mövqeyində bundan sonra da israr edərsə, tezliklə erməni tankları Bakının küçələrində olacaq. Neticədə belə də oldu, amma erməni tankları bizim küçələrdə dekabrın 10-da Azərbaycanın bu mühərribədə Zəfərinə həsr edilmiş hərbi paradda hərbi qənimətlər kimi göründü".

bildirib ki, ardıcıl olaraq təxribatlaşın - çoxsaylı erməni hərbi qulluqçuların ibarət təxribat qrupu qoşunların təməs xətti zonasında Goranboy rayonuna girməyə cəhdleri, nehayət, sentyabrın 27-də Ermenistan silahlı qüvvələri ağır artilleriyadan istifadə etməklə Tərtər, Ağdam, Füzuli rayonlarının yaşaşış məntəqələrinə hücum etmələri, dinc əhalisi və hərbi qulluqçulara qarşı atəşlərin açılması bir daha Ermenistanın faşist xisətini təsdiqlədi: "Münaqişənin 44 günü ərzində Azərbaycanın 94 nəfər dinc vətəndaşı, o cümlədən 11 uşaq öldürüldü, 400-dən çox dinc sakın yaralandı, 5 mindən çox ev tama-mile dağıdıldı və ya ciddi zədə aldı. Erməni silahlı qüvvələri münaqişə zonasından uzaqda yerləşən şəhərlərə, o cümlədən Gence şəhərinə hücum etdilər, Qəbələ, Bakıdan təqribən 100 kilometr məsafədə yerləşən Siyəzən, Xızı şəhərlərinə ballistik raket zərbələri böyük tələfata səbəb oldu. Başqa sözə desək, dinc əhalini məhv etməyə ve beləliklə, günahsız insanları öldürmək təşviş yaratmağa yönəlmış hərəkətlər və ermənilərin döyüş meydanında məruz qaldığı itkiyi bir növ kompensasiya etmək cəhdiləri göstərilirdi".

"Bizim əməliyyatlar nəticəsində 44 gündən sonra düşmən kapitulyasiya etdi"

"Sentyabrın 27-də, ermənilərin xainəsinə hücumundan sonra mən Ali Baş Komandan kimi "İreli!" əmrini verdim. Biz öz xalqımızı, öz ölkəmizi müdafiə etməli idik", - deyən dövlət başçısı bildirib ki, bizim əməliyyatlar nəticəsində 44 gündən sonra düşmən kapitulyasiya etdi: "Bu müddət ərzində biz 300-dən artıq yaşayış məntəqəsini, strateji yüksəklikləri, Cəbrayıllı, Füzuli, Zəngilan, Qubadlı şəhərlərini, şəhər tipli Sugovuşan, Hadrut qəsəbələrini, Xocavənd rayonunun bir hissəsini, Murovdağ dağ silsiləsini, həmçinin Laçın, Kəlbəcər rayonlarının bir hissəsini azad etdik. Noyabrın 8-də isə haqlı olaraq, Qafqazın incisi və Azərbaycan xalqının qəlbi hesab edilən Azərbaycanın qədim Şuşa şəhəri erməni işgalindən azad olundu. Bununla da, əslində, herbi əməliyyatlara son qoyuldu, çünki Şuşa şəhərinin alınmasından və azad edilməsindən sonra erməni ordusunun hər hansı müqaviməti tamamilə mənəsiz idi və hərbi əməliyyatların davam etdirilməsi böyük insan itkiyinə səbəb ola bilərdi. Çünki erməni ordusu darmadağın edilmiş və mənəvi cəhətdən sarsıldımlıdı, onun bir hissəsi mühəsirəde idi".

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev noyabrın 9-da Rusiya Federasiyاسının Prezidenti Vladimir Putinin feal iştirakı ilə Rusiya Prezidenti, Azərbaycan Prezidenti və Ermənistan baş nazirinin üçtərəflı bəyanatını ilə bağlı məlumat verə-

rək deyib ki, dekabrın 1-dək Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarının bir hissəsinin azad edilməsi nəzərdə tutulurdu, razılışmanın bəndləri yerinə yetirilib: "Təessüf ki, bu cür qüvvələr var və bu, həmin bəyanatın yerinə yetirilməsinə mane olmağa çalışanların hamısı üçün çox ciddi siqnaldır. Belə cəhdiləri biz mühərribə dövründə de görmüşük, bəyanat imzalanandan sonra da. Təfsilata varmaq istəmirəm. Biz müəyyən xarici dairələrin cəhdilərini görmüşük. Onlar bu məsələdən bir növ kenarda qaldıqlarına görə narazı idilər. Onlar narazıdırılar ki, atəşin dayandırılmasımda aparıcı rolu Rusiya oynayib. Hər vasitə ilə çalışırdılar və təessüf ki, inдиye qədər çalışırlar ki, Ermənistanda cəmiyyətində müəyyən iştiasalar töretdik və əslində, bu bəyanatın pozmaq üçün müəyyən qarşıqlıq yaratsınlar. Xüsusən Ermənistanda vəziyyətə bağlı müxtəlif vasitələrdən, Ermənistanda yaradılmış müxtəlif infrastrukturlardan, o cümlədən Soros infrastrukturundan istifadə etsinlər".

Azərbaycan Prezidenti, həmçinin Rusiya Federasiyاسının sülh-məramlı missiyası barədə də danişaraq bildirib ki, bu bəyanatın bir hissəsidir və missiya çox uğurla həyata keçirilir. Dövlət başçısı onu da deyib ki, Ağdam rayonunda Rusiya-Türkiyə Monitoring Mərkəzinin yaradılması barədə birgə bəyanatda da deyilir ki, bu mərkəz vəziyyətin monitoringini həyata keçirəcək.

bina yoxdur, minlərlə, on minlərlə insanın yaşadığı böyük şəhərdə birəcə bina da qalmayıb. Hamısı yerlə-yeysan edilib. Bu, hərbi cinayətdir. Təkçə şəhərlər deyil, bütün kəndlər de yerlə-yeysan edilib. Bu, ele bir vəziyyətdir ki, dünya bəlkə də son yüzilliklərdə belə vəziyyət görməyib. Eyni sözler Cəbrayıllı şəhərinə de addır". "Ermənistanda gedən daxili siyasi proseslərə əsla müdaxilə etmək niyyətində olmadan birçə onu demək istərdim ki, darmadağın edilmiş ordu Paşinyanın ordusunu deyil, bu, 20 il ərzində Koçaryanın və Sarkisyanın yaradıldığı ordu", - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bizim şəhərlərimizi - Ağdamı, Füzulin, Cəbrayıllı, Zəngilanı, Qubadlini və başqa şəhərlərini Paşinyanın ordusuna demək istərdim ki, darmadağın edilmiş ordu Paşinyanın ordusunu deyil, bu, 20 il ərzində Koçaryanın yaradıb, biz onların ordusunu darmadağın etmişik. İndi, mühərribə başa çatandan sonra biz vurulmuş ziyanın həcmini qiymətləndiririk".

"Qarabağı dirçəldəcəyik və onu dünyadan ən inkişaf etmiş regionlarından birinə çevirəcəyik"

"Yaxın vaxtlarda bərpa işləri başlanacaq. Bu işləri praktiki olaraq artıq başlanıb. Lakin əvvəlcə beynəlxalq ekspertlərin iştirakı ilə biz həm mənzil fonduna, həm tarihi, mədəni abidələrə, həm də ekologiyaya vurulmuş ziyanı qiymətləndirəcəyik", - deyən dövlət başçısı bildirib ki, bununla paralel olaraq infrastruktur layihələri üzrə proseslər artıq başlanıb: "Artıq yol tikintisində dair il kontraktlar, digər infrastrukturla bağlı kontraktlar bağlanıb. Mən öz bəyanatlarımın birində demişəm ki, dəst ölkələri Azərbaycanın cəlb edirik və cəlb edəcəyik. Birinci kontrakt Türkiye şirkəti ilə bağlanıb, ikinci kontraktı İtaliyadan olan bir şirkətlə bağlamaq planlaşdırılır. Fürsətdən istifadə edib Azərbaycanın dövlətləri saxladığı dövlətlərin, ölkələrin başçılarına müraciət etmək istərdim ki, onların şirkətləri də bu layihələrdə podratçılar kimi feal iştirak etsinlər. Bərpa işlərini biz özümüz, öz vəsaitlərimiz hesabına maliyyələndirəcəyik. Lakin biz istəyirik ki, şəhərlərimizin və kəndlərimizin bərpasına dəst ölkələrdən olan şirkətlər cəlb edilsin. Qoy onlar da bu layihələri həyata keçirə bilsinlər və həmərəylik nümayiş etdirsinlər, ona görə ki, biz, heç şübhəsiz, bütün şəhərləri bərpa edəcəyik, Qarabağı dirçəldəcəyik və onu dünyadan ən inkişaf etmiş regionlarından birinə çevirəcəyik".

RƏFIQƏ KAMALQIZI



Elm də, jurnalistika da axtarış tələb edir. Elmlə məşgül olanlar da, ömrünü jurnalistikaya həsr edənlər də daim axtarır, tədqiqat aparır, düşünür, çalışır. Çalışır demişkən, jurnalist də, elm adamı da heç vaxt zəhmətdən, çətinlikdən qorxmur. Həm də əməksevərlik, yaxşı mənada inadkarlıq hər ikisinin qanında - canında olmalıdır. Əlbəttə, istedad da gəndən gəlir, təbiətin insana bir bəxşisidir. Seçdiyin yol isə böyüdüün mühitdən, tərbiyə aldığı ailədən istiqamət götürür.

Bir sözlə, əsl elmlə məşgül olmaq büsbüütün bir insan ömrünü tələb edir. Jurnalistika da belədir. Gərək bütün varlığınla ona bağlı olanın.

Bir-birindən çetin, mürəkkəb və məsuliyyətli bu sahənin hər ikisi ilə yanaşı surətdə məşgül olmaq nejə, mümkündürmü? Həyatını eyni zamanda bu sahənin hər ikisine ərmağan edənlər var. Amma çox deyil. Onlardan biri də dostumuz filologiya elmləri doktoru, professor Tofiq Əbdülhəsənlidir.

Hər dəfə onunla üz-üzə gələndə, yaxud yoldaşlar arasında haqqında söz düşəndə məhz bir ömürdə iki yolu necə qoşa-laşdırlığını özlüyündə aşasdırmağa köklənirəm. Tofiq Əbdülhəsənlinin hər iki sahədə əldə etdiyi nailiyyətlərin, qazandığı uğurların səbəbini bilmək, bunnara təccübənməmək üçün isə gərək onun özünü yaxından tanıyasan, keçdiyi həyat yoluna bələd olasan. Təbii ki, bu yolun haradan, nejə başlandığını bili-sən.

Pirəbbədən başlanıb bu yol. Neftçala rayonunun zəhmətkəş, duz-çörəkli, halal, açıq üzəkli və açıq alınılı Pirəbbe elindən. Burada xanım-xatın Xanımnan ananın laylarını canına hopdu-ra-hopdura böyüyüb, boy atıb. Burada ailəsini halal çörekə saxlayan, övladlarına da bu yolu göstərən atası Əbdülezziz kışidən insanlıq və mərdlik dərsi alıb. Tofiq ilk addımlarını Xəlil Rza Ulutürkün qədəm basdırı yerlərdə atıb. Böyük şair neçə dəfə sağ əli ilə onun başını siğallayıb, sənət yolu, ömür yolu seçəndə isə xeyir-duasını verib.

Tofiq Əbdülhəsənlə uşaqlıqdan zəhmətkəş olub. Orta məktəbi bitirəndən sonra istehsalat təyinatlı müəssisədə əmək fəaliyyətinə başlayıb. Bir il sonra müvəffəqiyetlə imtahanı verib Azərbaycan Dövlət Universitetinə (indi Bakı Dövlət Universitetidir) qəbul olandan sonra da istehsalatdan ayrılmayıb. Həm təhsil alıb, həm də işləyib. Bəlkə də vaxtını düzgün bölmək, yanaşı işə məsuliyyətli olaraq peşəkar olmaq vərdişni, səriştəsini ele o illerdə qazanıb!

Universiteti bitirəndən sonra da bir neçə il istehsalat yönümlü müəssisədə çalışıb. Heç vaxt mənasız tələsmeyib, öz məqsədinə, amalına doğru səbrlə, inamlı gedib. Bəzi "arxalı" tətluşları, yaşlıları sürətlə irəliyəndə, Tofiq darıxmayıb, öz iradəsinə bel bağlayıb, öz bacarığına güvənib.

1985-ci ildən Tofiq Əbdülhəsənli artıq "Gənclik" neşriyyatında redaktor vəzifəsində çə-



İŞGÜZAR YAZIŞMALAR:
MIN İLLİKKAZİSMƏ MƏDƏNİYYƏTİMİZ
VƏ GÜÜN REALLIQLARI
Məruşatçı: Tofiq Əbdülhəsənli
Filologiya elmləri doktoru
27 yanvar 2016-cı il

Qoşa qanad

ışmağa başlayır. Paralel olaraq Azərbaycan Televiziyası və Radiosu üçün silsilə verlişlər hazırlanır və maraqlı reportajlarla çıxış edir. Eyni zamanda əsl televizyonist və redaktor kimi yetişir.

Nəşriyyatda işləyə-isləyə Bakı Dövlət Universitetində dərs deyir. Görünür, bu iki istiqaməti fəaliyyət onun alın yazısında var...

1987-ci ildə Tofiq Əbdülhəsənli Moskvaya, Ali Mətbuat İnstitutunda mətbuat kursları keçməyə göndərirlər. Burada o, keçmiş SSRİ-nin "Pravda", "İzvestiya", "Trud", "Sosialisticeskaya industriya" kimi mərkəzi qəzetlərinin, eləcə də müttəfiq respublikalarda çıxan aparıcı mətbuat orqanlarının təcrübəsindən bəhrelənir. 1990-ci ildə Tofiq Əbdülhəsənli rəsmi dövlət qəzeti, Milli Məclisin orqanı olan "Azərbaycan" qəzetinə şöbə müdürü təyin olunur.

Çətin dövr idi, çox çətin... Azərbaycan iqtisadiyyatı tənəzzül dövrünü yaşayırı. Müəssisələrin çoxunda iş dayanmışdı. Kənd təsərrüfatında möhsul istehsalı aşağı seviyyəyə enmişdi. Fəhlələr, sadə zəhmetkeşlər aylarla öz halal emekhaqlarını ala bilmirdilər.

Bölgelərdən insanlar iş, dolanışq axtarışı ilə yad məmləkətlərə üz tuturdular. Kəndlərdə qaz, işq qeybə çəkilmişdi. Miqrasiya, kənddən şəhərə axın vardi.

1993-cü ilin ortalarında xalqın təkidli tələbi ilə ulu öndə Heydər Əliyev ikinci dəfə həkimiyətə gəldi. 1994-cü il senit-

yabın 20-də dönyanın tanınmış şirkətləri ilə Xəzərin Azərbaycan sektorundakı "Azəri-Çıraq-Günəşli" yataqlarının birgə işlənməsi barenda hasilatın pay Bölgüsü Sazişi - "Ösrin müqaviləsi" imzalandı. İqtisadiyyatın bütün sahələrində işlahatlar aparılmağa başladı. Ölək ya-vaş-yavaş qəddini düzəltdi, yüksəlişə doğlu addımladı. Bütün bunlar "Azərbaycan" qəzətində Tofiq Əbdülhəsənlinin rəhbərlik etdiyi iqtisadiyyat şöbəsi tərəfindən işləndirildi. Bir çox məqalələr, şəhərlər, iqtisadi icmalar Tofiq Əbdülhəsənlinin öz qələmindən çıxırdı.

Yeni Azərbaycan partiyasının üzv kimi elində qələm müstəqiliyə qovuşmuş ölkənin möhkəmənəsinə, inkişafına, gücü, qüdrəti Azərbaycan quruculuğuna öz töhfəsini verirdi.

1990-ci illərin ortalarında iqtisadi biliklərə yiyələnmək həvesi ilə o, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə daxil oldu

və 2000-ci ildə oranı fərqlənmə diplomu ilə bitirdi.

Beləcə, Tofiq müəllim "Azərbaycan" qəzetində aparıcı şöbələrdən birinə rəhbərlik edə edə və İqtisad Universitetində ikinci ali təhsil ala-alə 1998-ci ildə filologiya üzrə namizədlik dissertasiyası da müdafiə etdi.

Yeri gəlmışkən: Tofiq Əbdülhəsənli harada işləyirsə işləsin vətəndaşlıq, azərbaycanlıq ideyasından çıxış edir, nədən yazırsa yaxşın məqaləsinin, əserinin mayasını ölkəsinin, dövlətinin azadlığı, müstəqilliyi, inkişafı mövzusu təşkil edir.

Elə namizədlik dissertasiyasının mövzusu da Azərbaycan

şairlərinin əsərlərindəki siyasi lirika idi. Bu mövzuda tədqiqatları davam etdirən, başqa sözlə, mövzusuna sadiq qalan filolog-alim 15 ildən çox vaxt ərzində doktorluq işi üzərində çalışıdı. 2014-cü ildə müdafiə etdiyi doktorluq dissertasiyası da Azərbaycanın istiqal mövzusuna həsr olunub.

Tofiq Əbdülhəsənli uzun illərdən bəri bir alim-pedaqoq kimi öz bilgilərini sevimli tələbələri ilə bölüşür. O, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin kafedra müdiridir. İstər Universitetin professor-müəllim heyəti, istərsə də tələbələri arasında hörmət, nüfuz sahibidir. Çalışdıgı kollektiv, iş yoldaşları, hemkarları onu səmimiyyətinə, məhrəbanlıqına, hər an köməyə hazır olduğuna, sözübütləyünen görə sevirlər.

Tələbələri üçün isə həm ciddi, həm də qayğıkeş müəllimdir. Çalışır ki, onların hamısı

çıxış edib.

Tofiq müəllim elm sahəsində də yorulmadan tədqiqatlarını davam etdirir. Azərbaycanda, eləcə də xaricdə nəşr olunan nüfuzlu elmi jurnalarda sanbalı məqalələrlə çıxış edir. İndiyədək ölkədə 150-dən çox, onun hüdudlarından kənarda isə 25 elmi məqaləsi dərc olunub. 10 beynəlxalq elmi konfransda iştirak edib, onların çoxunda həm də çıxış edib. Bir sıra konfransların və bölmə iclaslarının moderatoru olub.

Və hələ bunlar da Tofiq Əbdülhəsənlinin yaradıcılığı haqqında tam məlumat deyil. Belə ki, onun yazdığı bir sıra dərsliklər və dərs vəsaitləri, metodik göstərişlər və proqramlar, monografiyalar var. "Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti", "İşgüzar yazılmalar", "Azərbaycan dili və ədəbiyyatı", "İşgüzar Azərbaycan dil" kimi dərsliklər, "Dilimiz - varlığımız", "Azərbay-

dərin biliyə yiyələnsin, Azərbaycan dilini və ədəbiyyatını, başlıcası, Vətənini sevin. Amma yeri gələndə Tofiq müəllimin hər tələbəyə fərdi yanaşmaq, ona məsləhət vermək, kömək etmək kimi gözəl xüsusiyyətləri də var.

Tofiq müəllimin üzündə həmişə xoş bir ifadə görünür. Sanki bu ifadə də onunla qoşa doğulub. Ən çətin anlarında belə o işləqli ifadə onuna birlikdədir. Başqa sözlə, Tofiq müəllim sevincini insanlarla paylaşmağa, kədərini isə heç kəsə böülüsməməyə çalışır. Hərçənd

ömür yollarında dərdi, çətinliyi də az olmayıb. Gənc qardaşının faciəli ölümünün, vaxtsız ana itkisinin kədərini yaşayıb. 1990-ci ilin 20 Yanvarından üzübüri şəhid verdiyimiz oğulların itki-sindən doğan qəm də bir vətəndaş və insan kimi Tofiq müəllimin qəlbindən keçib.

Onun üçün həyətə heç nə "göydən zənbildə düşməyib". Nəyi varsa, hamısına zəhməti, alın teri ilə nail olub. Ömür-gün yoldaşı ilə əl-ələ verib ev-ocaq qurub, üç övlad böyüdüb, onları necə deyərlər, əlini çörəyə çatdırıblar.

Tofiq Əbdülhəsənli bu gün də yorulmadan çalışır. Alim, jurnalist, publisist qələmi daim əlindədir. Ölkənin iqtisadi həyatının elə bir sahəsi yoxdur ki, onun hazırladığı materiallarda öz əksini tapmasın. Tofiq Əbdülhəsənli mütəmadi olaraq ölkənin iqtisadi inkişafı, qarşıda-kı hədəfləri, həlli vacib məsələləri, neft strategiyası barədə oçerk, şərh, icmal, məqalələrlə

can dili" kimi dərs vəsaitləri, "Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti", "İşgüzar yazılmalar" kimi proqramları və bu qəbildən olan neçə-neçə digər əsəri müəllifin tekce bir alim kimi bilgilərini deyil, həm də onları tələbələrə necə çatdırmağın münasib yoluunu seçən, tədris prosesinə dərindən bələd olan müəllim, pedaqoq olduğunu təsdiqləyir.

Qaldı ki, monoqrafiyalarına, bu janrıda olan "Poetik sözün vüsəti", "Vətəndaş yanğısı", "İstiqlal işığında" və digər yazıları bir ədəbiyyat bilicisinin, filoloq-alimin qələminin məhsuludur.

Əsərləri Həsənbəy Zərdabi mükafatına layiq görülmüş dosyamız bir-birinə ideya və məzmunja yaxın olan iki yaradıcılıq təşkilatının - Yazarlar Birliyinin və Jurnalıtlar Birliyinin üzvüdür.

2020-ci il onun üçün döşərlili olub. Qoşa sevinc gətirib. Ömrünün 65-ci pilləsinə qədəm qoyan dostumuzun, qələm yoldaşımızın həm yubileyini qeyd edirik, həm də bu il o, ölkə Prezidentinin möhtərem İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunub. Tofiq müəllim həm də Respublikanın "Əməkdar Mədəniyyət İşçi"si"dir.

Professor Tofiq Əbdülhəsənliye bol-bol belə sevincli günlər, xoşbəxtlik arzulayır, elmi-pedaqoji və publisistik fəaliyyətində yeni-yeni ugurlara imza atmasını gözləyirik.

Fazıl Novruzov
Milli Televiziya və Radio
Şurasının Aparat rəhbəri



"Qələbəmizi reallaşdırın Prezidentimiz dövlətimizi daha firavan gələcəyə aparır"

Lider o şəxsiyyətdir ki, ona etimad göstərmiş xalqın maraqlarını bütün imkanları ilə müdafiə edir, reallaşdırır, cəmiyyətin enerjisinin səfərərə edilməsilə insanların taleyində əhəmiyyətli faktora çevirilir. Artıq 17 ildir ki, Azərbaycan xalqının etimadı əsasında ölkəye rəhbərlik edən Prezident İlham Əliyev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu şaxələndirərək, uğurla reallaşdırması nəticəsinde perspektiv baxımdan əhəmiyyətli nəticələrin əldə olunmasına səbəkar olub.

Zəfer salnamesinin şanlı 44 günü

30 ilə yaxındır ki, dilimizdən düşməyən gün o gün olsun ki... illerdir həsratində olduğumuz, ürəyimizdə qübara çevrilən, xiffətini çəkdiyimiz ata-baba torpaqlarına böyük qayıdışın arzusu, xəyalı ilə yaşamış... Nəhayət sentyabrın 27-də Ermənistən növbəti hərbi təxribatı, bütün cəbhəboyu ağır artilleriyadan istifadə etməklə hücuma keçməsi və birbaşa mülki əhalini hədəfə alması nəticəsində Azərbaycan Ordusu Vətən uğrunda ölüm-dirim savaşına qalxdı. Qarabağ münaqişəsinə xalqımızın zəfəri ilə NİDASI qoyuldu!. Azərbaycan torpaqları qarış-qarış, kənd-kənd işğaldan azad edildi. 44 ərzində 5 şəhər, 4 qəsəbə, 286 kənd, coxsayılı strateji yüksəkliklər işğaldan azad olundu, Silahlı Qüvvələrimiz Cəbrayıllı, Qubadlı, Zəngilan, Füzuli rayonlarını, Xocavəndin böyük hissəsini, Laçın rayonunun kəndlərini işğaldan azad etdi. Uzun illərdən sonra doğma torpaqlarımızda yenidən üçrəngli şanlı bayrağımız ucaldıldı. 8 noyabr ise Azərbaycan tarixinə Qəlebe günü kimi düşdü. Qarabağın tacı, əlkəmizin ən dılber guşələrindən biri, muğamımızın beişyi Şuşa mənfur düşmən tapdağından qurtuldu. Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev "Twitter" hesabından 71 kəndin, 1 qəsəbənin və 8 strateji yüksəkliklərin işğaldan azad edilməsi ilə bağlı şad xəbəri xalqa verdi. 10 noyabr gecəsi isə dövlət başçımız İlham Əliyev doğma xalqını böyük zəfer xəbəri ilə müjdələdi: "Bu gün əlkəmiz üçün tarixi bir gündür. Bu gün Ermənistən-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə son qoyulur. Hesab edirem ki, indicə imzalanmış üstərefli bəyanat məsələnin həlli istiqamətində son nöqtə olacaqdır".

"Qarabağ Azərbaycandır!" reallığı 44 gündə - mümkünzsüzi mümkün etdi

Müzəffər Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanının rəhbərliyi altında cəmi 44 güne mümkünzsüzi mümkün etdi! Ermənistən hərbi kaputilyasiyasına nail oldu! Başəriyətə haqqın, edaletin böyük dövlətlərin tapdağından qurtara bilecek bir dövlətin - Azərbaycanın var olduğunu sübut etdi. Bu ədaləti 44 ərzində yazan Azərbaycan xalqı, bütün dünya azərbaycanlıları, bütün Türkiye xalqı bir yumruq kimi birləşərək təkcə Ermənistən yox, bütövlükde haqsız güclərin üstüne getdi və sübut etdi ki, haqq yolunda, ədalətin, ərazi bütövlüyüümüzün bərpası uğurunda vuruşurug. Müzəffər Azərbaycan Ordusu cəmi 44 güne herbi yolla 28 il düşmən torpağında inləyen vətən torpaqlarını işğaldan azad etdi. Üçtərefli bəyanata əsasən Dağlıq Qarabağın heç bir xüsusi statusu olmayıcaq. Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti də tarixe qovuşdu. Bu bəyanat Ermənistən kapitulyasiyasıdır.

"Şuşasız Qarabağ, Qarabağsız Azərbaycan yoxdur" - deyən Ulu Öndərin arzusunu reallaşdırıldı

Böyük qələbəni al qanı ilə yazan şəhidlərimizin intiqamının alınması ilə əldə edilən zəfəri, qalibiyəti Azərbaycan xalqına bəxş



etməkəli Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev həm də həyatını Azərbaycana həsr edən, "Şuşasız Qarabağ, Qarabağsız Azərbaycan yoxdur" - deyən Ulu Öndərin arzusunu reallaşdırıldı: "Mən bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdim, onun ruhu qarşısında baş əydim. Üreyimdə dedim, xoşbəxt adamam ki, ata vəsiyyətini yerine yetirdim. Şuşanı azad etdim! Bu, böyük Qələbədir! Bu gün şəhidlərimiz, Ulu Öndərin ruhu şaddır! Gözün aydın olsun Azərbaycan! Gözünüz aydın olsun dünya azərbaycanlıları!".

"Qarabağ Azərbaycandır! və nida" deyən Prezident İlham Əliyev bir daha xalqa verdiyi bütün vədlərə sadıq olduğunu nümayiş etdirdi. Özünün tarixi, coğrafi mövqeyinə görə Azərbaycanın en qədim və strateji cəhətdən vacib olan yaşayış məskənlərindən sayılan Laçının işğaldan azad edilməsi münasibətə xalqımızı tebrük edərkən dövlətimizin başçısı her bir Azərbaycan vətəndaşının illərə arzusunda olduğu sözleri diliə gətirdi: "Cəbrayıllı bizimdir, Füzuli bizimdir, Zəngilan bizimdir, Qubadlı bizimdir, Ağdam bizimdir, Kəlbəcər bizimdir, Laçın bizimdir, Şuşa bizimdir, Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır! Eşq olsun Azərbaycan xalqına! Yaşasın Azərbaycan!".

Dövlətimizin başçısı, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin 2 dekabr 2020-ci il tarixli Sərəncamları əsasında Zəfer Günü və Anım Günü təsis edildi. Xalqımızın qüdretinin və milli qırurumuzun təntənesine çevirilən, dövlətimizin nüfuzu və gələcək inkişafı baxımdan müstəsna əhəmiyyət kəsb edən bu misilsiz Qələbənin əbədiləşdirilməsi məqsədilə hər il noyabrın 8-i Azərbaycanda Zəfer Günü kimi təntənəli şəkildə qeyd ediləcək.

Bu gün bütün Azərbaycan xalqı, bütün türk dünyası fərrək edir, sevinir. Çünkü tarixi Qələbəimizi reallaşdırın Prezidentimiz dövlətimizi daha firavan gələcəyə aparır. Zəfer Günü mübarək, Azərbaycan! Qarabağ Azərbaycandır!

**KAMIL MİRZƏYEV,
YAP Biləsuvar rayon təşkilatının
sədri**

Əsirlərə işgəncə verilməsi ilə bağlı beynəlxalq qurumlara müraciət olunub

Azərbaycanlı əsgərlərin Erməni hərbiçiləri tərəfindən qeyri-insani rəftar və işgəncələrə məruz qalması ilə bağlı faktlar ortaya çıxıb, bunu əks etdirən video yayılıb. Ombudsman aparatından SIA-ya verilən məlumat göra, bu videoda Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən əsir olaraq elə keçirilmiş Azərbaycanlı əsgərlərin Erməni hərbiçiləri tərəfindən qeyri-insani rəftar və işgəncələrə məruz qaldıqları görünür. Əsir və girovluqda olan soydaşlarımıza qarşı işgəncə hallarına son verilmesi və onların qaytarılması ilə bağlı Azərbaycan Ombudsmanı mandatı çərçivəsində aidiyəti beynəlxalq qurumlara müraciətlər edib və bu məsələni davamlı olaraq beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətində saxlayır.

Güclü iqtisadiyyat, güclü dövlət, güclü Lider



Hər bir xalqın dünyada tanınmasında, uğurlar əldə etməsində və təbii ki, dünyada cərəyan edən global proseslərin öndə gedənlərinin əvərləşməsində liderlərin xüsusi əhəmiyyəti mövcuddur. Liderlik amili elə bir şəxsiyyətlərə aid olunur ki, onlar xalqın və dövlətin maraqlarını müdafiə etməklə yanaşı, həm də inkişaf etdirir. Məhz bu kimi önemli faktorun təhlili apararkən, Azərbaycanın bu siyahıda birinci olması şəksizdir. Çünkü Azərbaycanın inkişaf və tərəqqi, eləcə də, xalqın rifahı faktorunda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Liderliyi amili mövcuddur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev defələrlə çıxışlarında vurgulayıb ki, əldə edilmiş uğurların dünyada bərabəri yoxdur. Belə, həqiqətən də bu danılmaz aksiomadır. Məhz ölkəmizin iqtisadiyyatın inkişaf tempinə görə regionda lider dövlətə çevrilmesi də təsadüfi deyil. Azərbaycan hökumətinin yürütdüyü müstəqil siyaset həmişə birmənəli olub: "Güclü dövlət, güclü iqtisadiyyat və sosial rifah. Bax, bu prinsiplərin vəhdəti bu gün Azərbaycanı dünyada seçilmiş ölkələrin sırasına daxil edibdir. Bunun nəticəsində, biz uğurla inkişaf edirik".

Bu fakt son on yeddi ilde Azərbaycan iqtisadi göstəricilərinə görə İslahatçı ölkələr siyahısında olması bir daha deyilənlərin göstəricisidir. Belə ki, Prezident İlham Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi son 17 il ərzində 2,7 milyon yeni iş yerləri yaradılıb. Azərbaycan iqtisadiyyatı 3,5 dəfə, qeyri-neft sektor 2,9 dəfə, sənaye istehsalı 2,7 dəfə, kənd təsərrüfatı 1,4 dəfə, əsas kapitala yönəlmüş vəsaitlərin həcmi 2,9 dəfə, dövlət büdcəsinin gəlirləri 20 dəfə, əhalinin nominal gəlirləri 9,9 dəfə, iqtisadiyyatın kreditləşməsi 22,8 dəfə artıb. İşsizlik səviyyəsi 9,2 faizdən 4,8 faizdək, yoxsulluq səviyyəsi 44,7 faizdən 4,8 faizdək azalıb. Həyata keçirilən İslahatlar nəticəsində minimum pensiya 200 manata, minimum əməkhaqqı 250 manatadək artıb. Hazırda nominal orta əməkhaqqı 700 manatdan çoxdur. Rəqəmlər göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı son 17 ilde kifayət qədər çox ciddi inkişaf yolu keçib. Xüsusən fiskal gəlirlərdə müşahidə edilən artım, dövlət gəlirlərinin 20 dəfə artması böyük rəqəmdir. Belə bir artım digər ölkələrin təcrübəsində çox nadir rast gəlinən artımdır. 2003-cü ildən ölkə iqtisadiyyatına 260 milyard dollarдан çox investisiya yatırılmış sayəsində ölkəmizin karbohidrogen ehtiyatlarının ixrac kəmərləri, beynəlxalq logistik nəqliyyat dəhlizləri, ölkə daxili infrastruktur tikilib, Azərbaycan dünyanın ən sürətli inkişaf edən iqtisadiyyatına malik ölkələrin sırasına daxil ola bilib.

Beynəlxalq Valyuta Fonduğun statistikasına görə, hazırda Azərbaycan iqtisadiyyatı alıcılıq qabiliyyəti paritetinə görə Cənubi Qafqaz regionunun ümumi iqtisadiyyatının 70 faizini təşkil edir. Azərbaycan enerji sahəsində əldə olunan gəlirlərin indiki və gelecek nəsillər arasında ədalətli bölgüsünə xüsusi əhəmiyyət verir. Bu məqsədlə 1999-cu ildə Dövlət Neft Fondu yaradılmışdır. Yaranma vaxtı aktivlərinin 270 milyon dollar təşkil etdiyi Fondu bu günə olan aktivlərinin həcmi ölkənin ümumi daxili məhsulunu üstəleyir. Azərbaycan gəlirlərin ədalətli bölgüsünün səviyyəsinə görə dünya üzrə ən yüksək pillələrdədir.

Məhz son 17 ilde Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi sosial-iqtisadi və siyasi İslahatlar müasir Azərbaycanın müstəqilliyini daşıda möhkəmləndirib, regional gücünü və global əhəmiyyətini kifayət qədər artırmış olub. Prezident İlham Əliyev cənablarının dediyi "Əldə edilmiş uğurların dünyada bərabəri yoxdur" fikri, bu gün həqiqətən də ölkəmizdə ikinci Vətən mühərribəsi getdiyi bir zamanda görülməkdədir. Xüsusilə, mənfur terrorçu Ermənistən sentyabrın 27-də ikinci Vətən mühərribəsi başlayan gündən bütün dünya bir daha şahidi oldu ki, Azərbaycan həqiqətən də güclü dövlətdir və bunu işgalçı, faşist xisəltli düşmən dövlət də bir daha gördü. Bu gün bir-birinin ardınca işğal olunmuş torpaqlarımızın azad olunması, məhz Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev cənablarının uzun illər ərzində həyata keçirdiyi ordu quruculuğu nəticəsində dünyanın ən güclü 50 ordusundan birinə çevriləsidi ki, Müzəffər Azərbaycan Ordusu və reşadətli eserlərimiz bu gün döyüş meydandası öz sözünü deyr və işgalçılıq siyasetindən əl çəkmək istəmeyen Ermənistən öz layiqli cavabını alır. Çünkü Azərbaycan haqq və ədaləti, beynəlxalq hüquq müstəvisində öz ərazi bütövlüyünün bərpə olunması yolunda mübarizədə Qalib gələrək bir daha səbüt etdi ki, Qarabağ Azərbaycandır!

Bu qələbənin altındakı imzaların mülliifi isə Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin diplomatik və qətiyyətli siyaseti, Ordumuzun gücү, reşadətli əsger və zabitlərimizin şücaeti, xalqımızın öz rəhbəri ətrafında səfərərəli Vətən mühərribəsində Qələbəni təmin etdi. Dekabrın 10-da keçirilən Zəfer paradi da xalqımız öz tarixi qələbəsini bir daha bütün dünyaya nümayiş etdi. Bu parada hər birimizi qürurlandırdı, duygulandırdı, qələbəmizlə fəxr etdi. Bu parada səbəb olan qələbə Azərbaycanın bir dövlət olaraq güclünü, qüdrətini, xalqımızın öz haqqı uğrunda mübarizə aparmaq əzmini beynəlxalq ictimaiyyətə bir daha yaxından tanıdı. Bu qələbə ilə dünya erməniyyətinin onilliklər boyu Azərbaycana qarşı apardığı saxta təbliğat iflasa uğradı. Prezident İlham Əliyev öz müdrik siyaseti ilə zamanı yetişdirdi və reşadətli ordumuz torpaqlarımızı işğaldan azad edərək Cəbrayıllı, Füzulidə, Zəngilanda, Qubadlıda, Qarabağın tacı Şuşada, Ağdamda, Kəlbəcərdə, Laçında üçrəngli bayraqımızı ucaldı və həmin qələbə bayraqları Zəfer paradında Qarabağ Azərbaycanındır, Qarabağ Azərbaycandır! nümayiş etdirildi.

Azərbaycanımızı, xalqımızı isə qarşıda daha nehəng, daha davamlı uğurlar gözləyir - İlham Heydər oğlu Əliyev Cənablarının Liderliyi, rəhbərliyi və əlbəttə ki, müdrik siyaseti nəticəsində. Çünkü bu gün Onun etrafında həm təkənməz xalq amili, təkənməz xalq sevgisi formalşab. Bizə, xalqımıza bu hissi, möhtəşəm qələbə sevincini yaşıtdığınız üçün Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev cənablarına minnetdarlıq.

**MƏŞHUR MƏMMƏDOV,
Milli Məclisin deputati**



Yaxud, ermənilərin mina xəritələri niyə tələb edilmir?

Qarabağda başa çatmış Vətən müharibəsinin ardınca, üçtərəfli razılaşma esasında bölgəye Rusiya sülhməramlılarının gelişimi həyata keçirildi ve təmin olundu. Söz yox ki, bu məsələ ətrafında istər müsbət, isterse de mənfi fikirlər mövcuddur və məsələ de yalnız bunda deyil. Ümumiyyətlə, rusiyalı sülhməramlıların - xüsusilə ermənilərin yaşıdlıları ərazilərdə təhkim edilən kontingentinin çox hallarda, məhz birtərəfli şəkilde fəaliyyət göstərmələri istər-istəməz ölkə ictimaiyyetində haqlı suallar yaradır. Ötən yazılarımın birində bu sualların bəzilərini dəyərlə oxucularımızla bölüşmüsdür: <https://sia.az/az/news/politics/842689.html>

Maraqlıdır, həmin minaları azərbaycanlıları oralara basdırıb, gizlədib, ya da yerləşdirib?

Beləliklə, hələ noyabrin 23-de sülhməramlıların minaaxtaran qrupunun bir üzvü minaya düşərək xəsarətlər almışdı. Onun dərhal Bakıya - hərbi hospitala təxliyə edildiyi bildirilmişdi. Lakin bugündə daha bir minaaxtaran sülhməramlı Xankəndi ətrafında minaya düşərək həyatını itirdi. Bu, onların arasında ilk itki kimi qeydiyyata alındı. Ve belə bir yarışual və yaricavab: məsələ ondadır ki, ruslar, əsasən ermənilərin yaşıdlıları ərazilərin tehlükəsizliyinə məsul olublar və onların missiyaları başlayıb-başlamaz məhz Xankəndi, eləcə də digər ermənilərin kompakt yaşıdları yerlərdə minatəmizləmə əməliyyatlarına başlanıldı. Hətta Rusiya müdafiə nazirliyinin resmi məlumatlarında bildirildi ki, missiya əsasında məktəbler, uşaq bağçaları, infrastrukturların əraziləri, ətraf kəndlər minalardan təmizlənir və s.

Maraqlıdır, həmin minaları azərbaycanlıları oralara basdırıb, gizlədib, ya da yerləşdirib? Söz yox ki, üçtərəfli bəyannamənin imzalanmasına çox az müddət qalmış Azərbaycanın müzəffər Ordu-su Xankəndinin, eləcə də Dağlıq Qarabağın digər işgal altındağı ərazilərinin tam qarşısında, hətta demək olar ki, içinde idi. Hərbi əməliyyatlar isə davam edərkən, məhz erməni silahlıları möglübliyətə düşər olacaqlarını yaxşı bildikləri üçün nəinki yolları, məzarlıqları, meyvə bağlarını minalayırdılar, hətta uşaq bağçalarını, məktəbləri belə ölüm bombaları ilə doldururdular - ki (!) azərbaycanlılar şəhərlərə, qəsəbelərə daxil olarkən həmin minalara toxunaraq yaralansınlar, ömürük şikət qalsınlar, ya da ölünlər, həlak olsunlar. Tutaq ki, bunu anlıdıq, mühərabidir və mühəribənin amansız tərəfləri də var. Bəs məktəb və uşaq bağçaları?! Əger gələcəkdə həmin əraziləre azyaşlı uşaqlar, məktəbilər daxil olacaqsə, ermənilər hansı məqsədlə həmin əraziləri ölüm kabusuna döndəridilər? Söz yox

Bir daha Rusiya sülhməramlılarından: nə edirlər?



ki, bu məqsədin gerçək məramını yənidən izah etməyə ehtiyac yoxdur, əgər söhbət erməni terrorçularından, qaniçənlərdən, türk düşmənlərdən gedirse..!

Döyüşlər vaxtı hətta xaotik minalanma fəaliyyəti aparılsa da, həmin ərazilərin xəritələri mövcud olmalı idi

Keçək digər suala - nəyə görə Rusiyalı sülhməramlı kontingentinin rəhbərliyi, yaxud Rusiya MN-nin rəsmi tərəfləri Ermənistandan minalanmış ərazilərin xəritələrini tələb etmirlər? Döyüşlər vaxtı hətta xaotik minalanma fəaliyyəti aparılsa da, həmin ərazilərin xəritələri mövcud olmalı idi. Maraqlı və düşündürçüdür ki, gündə Ermənistandan filan qədər "məzəlum qarabağlı erməniləri" qeydiyyatının olub-olmadığını bilməyərək, terrorçu olub-olmadığını yoxlamayaraq, hətta hansı xarici ölkədən gələn, ya da gelməyən erməni olduğunu araşdırmaqaraq gündəlik qaydada Xankəndine daşıyan, saylarını 40 mindən yuxarıya qaldıran rus sülhməramlıları bir xəritə nədir ki, onu əldə etmək üçün bu qədər acizlik göstərirler? Axi həmin minalarə eə onların özləri də düşürər və sonuncu ölüm faktı da bunu kifayət qədər isbatlaşmış olur!

Burada bəlkə də təəccübü nə isə yoxdur, çünki aşkar budur ki, ruslar bu gün onlara "qardaş" deyən ermənilərin nazları ile artıq çox oynamaya başlayıblar, hətta lap çox! Bu, həmin ermənilərdir ki, hərbi əməliyyatlar davam edərkən bilavasitə Rusiya dövlət rəhbərliyini söyür, təhqir edir, nəyə görə onlara hərbi yardım göstərmədiklərini bar-bar bağırırdılar. İndi isə nədənse "ermənilər və ruslar qardaşdır" deyib, gün ərzində qarşılarda yalnızcasına təzimlər edir, yeyib-içmək masalarına dəvət edir, üstəlik... Nə isə, məsiş məsələləri barədə növbəti yazında qeydlərimi edəcəyəm.

Belə davam edərsə, "sülhməramlı



kontingent" adı altında Xankəndidə və ermənilərin yaşıdlıları digər ərazilərdə fəaliyyət göstərən rus əsgərləri ermənilərin "dqr" və Rusiya bayraqlı tortlarından yeyərək, tut araqlarından içərək...

Feqət bu kimi faktları yazarən, sosial şəbəkələrdə paylaşılan daha bir epizodu da xatırlamamaq olmur. Bir qarabağlı erməni rus zabitinin boynunu qucaqlayıb, selfie şəklində video çekir və ermənilərlə rusların qardaş olduğunu dedizdirir, daha sonra isə "artsax ermənilərindir" ifadəsini də dediritməyə çalışır. Amma nə qədər təəccübü görünsə də, rus zabit bu ifadəni demir, deyir ki, həmin sözü təkrarlaya bilməz və s. Lakin belə davam edərsə, "sülhməramlı kontingen" adı altında Xankəndidə və ermənilərin yaşıdlıları digər ərazilərdə fəaliyyət göstərən rus əsgərləri ermənilərin "dqr" və Rusiya bayraqlı tortlarından yeyərək, tut araqlarından içərək, həmin ifadəni də səsləndirə bilərlər. Düzdür, bunun Azərbaycana məxsus Qarabağın siyasi və s. maraqlarına hər hansı bir təsiri olmaya bilər, amma bu cür məsələlərin sonradan ciddiləşə biləcəyini də unutmaq olmaz. Yəni vaxtında tədbir görmək lazmıdır...

Maraqlıdır, 30 il

Azərbaycan dövlətinin tam nəzarətdə olmayan bir ərazidə, lap dəqiq desək Xankəndidə "dövlət strukturu" deyən rus zabiti nəyi nəzərdə tutur..?!



Daha bir müüm məsələyə toxunmaq zərurəti yaranır. Bu yaxınlarda Laçın dəhlizinin qarşısından Rusyanın müdafiə nazirliyinə məruzə edən sülhməramlı zabit gördükleri işlər barədə danışır, bildirir ki, filan yerdə bu qədər minalar, hərbi sursatlar tapıldı və məhv edildi, humanitar problemlərin aradan qaldırılması üçün behməkan işlər həyata keçirdildi və..! Və "dövlət strukturlarının (ruslar qısa şəkildə qosucerejədeniye deyirlər - R.R.) infrastrukturlarının bərpası istiqamətində təmir işləri həyata keçirildi" (????!!) Maraqlıdır, 30 il Azərbaycan dövlətinin tam nəzarətdə olmayan bir ərazidə, lap dəqiq desək, Xankəndidə "dövlət strukturu" deyən rus zabiti nəyi nəzərdə tutur..?

Ölbətə ki, en kiçik detallar belə nəzərdən qaçmamalı, bax, bu cür buraxılan qaba səhvlər, ərazi bütövlüyü məzələ vuran ifadələrin dərhal yüksədirilməsi, məhz və məhz qarşı tərəfdən tələb edilməlidir. Əks halda, Rusyanın sülhməramlı kontingenti unutmamalıdır ki, onların ərazilərə gəlmişlərinə razılıq verən qalib Azərbaycan dövləti olub, ermənilərin isə bu məsələdə heç bir mühüm rolları yoxdur və

gərek olsaydı, heç sülhməramlıların gelişinə də razılıq verilməzdi.

Azərbaycan dövləti və rəhbərliyi bu maraqlara hörmət sərgiləyərək, atəşkəs bəyannaməsindəki bir sıra müddəalara etirazını bildirmədi və rus sülhməramlıları həmin məsələni hər an diqqətlərində saxlamalıdır

Ancaq başqa tərəfdən, regional sabitliyin qorunması istiqamətində siyasi və s. cəhətlər də var ki, bu cəhətlərin regionun gələcək inkişafına, qarşılıqlı hörmətə əsaslanan maraqları da mövcuddur. Azərbaycan dövləti və rəhbərliyi bu maraqlara hörmət sərgiləyərək, atəşkəs bəyannaməsindəki bir sıra müddəalara etirazını bildirmədi və rus sülhməramlıları həmin məsələni hər an diqqətlərində saxlamalıdır. Əbəs deyil ki, müddəalaların biri də onların əraziləri tərk etmələrinə daidir, yəni birtərəfli qaydada, bizim tələbimiz!

Neticədə, Rusiya hərbçiləri erməni xisətinin ne qədər təhlükəli olduğunu da daim diqqətlərində saxlamağa mehkumurlar. Necə ki, Hadrüt və



Şuşa ətrafında erməni terrorcu qalıqlarının təxribatlarının bir ucu da buna hesablanmışdı - bizimle sülhməramlılar arasında sünə münəqşə yaratmağa.

Sonda isə fikirlərimizi Ali Baş Komandanımızın bugündərə səsləndirdiyi fikirləri ilə tamamlamaq, yaxud xatırlatmaq istərdik. O, vurğuladı ki, Ermənistən tərəfi yenidən hər hansı təxribatçı cəhdlərə əl atmasın, əks halda daha ağır zərbələrə məruz qalacaq. Dövlət başçımızın bu sözlərindən isə yalnız ermənilər deyil, elə Rusyanın sülhməramlı missiyasının təmsilçiləri də neticə çıxarmalı, ermənilərlə onlara "qardaşlarımız" xitabından xoşal olmamalı, öhdələrinə düşən vəzifələri qərəbzər, tərəfəsiz yerinə yetirməli, üstəlik hələ də özlərini "dqr" in "administrasiyası" kimi təqdim edən terrorcu tör-töküntülləri ilə qol-boyun olmamalı, əksinə, onlardan müvafiq, bəyannamədə əks olunan tələblərini etməlidirlər. Ən azından, dünyaya, beynəlxalq aləmə üzərələrinə götürdükləri vəzifələrinin öhdəsindən gəle bilmədiklərini göstərməlidirlər. Bizim isə necə deyərlər, onlar üçün nə sağ gözümüz, nə də sol gözümüz atır!

Rövşən RƏSULOV



Heç şübhəsiz ki, ordusunu "savadlı və konstruktiv" adlandıran Nikol Paşinyan və onun silahdaşları, yüksək rütbeli hərbiçilər və dövlət məmurları, sözün əsl mənasında Ermənistən ordusunun başını yedilər. Sözün həqiqi mənasında Paşinyan və ortaqları, özlərinin axmaq və əsəssiz əmərləri ilə minlərlə erməni əsgərinin ölümünə səbəb oldular. Düşünləməmiş addımlar, ağılsız siyaset, səriştəsiz idarəetmə, naşılıq, işgalçılıq meyilləri və bütün uyğunsuzluqlar sayəsində erməni baş nazir öz xalqını, ardınca da özünü pis vəziyyətə, pis güne qoydu.

Xalqı ona görə pis güne qoydu ki, minlərlə əsgər anası mənasız yere, özgə torpaqları uğrundakı döyüslərə görə özladlarını itirdilər, özü də qüvvələr nisbəti bərabər olmayan, Azərbaycanın dəfələrlə üstün olduğu döyüşdə. Həm də aldadılaraq, yalançı qələbə vedləri verilərək insanların daha çox qırğına sürüklənməsinə vasitəçi, vəsile oldular. Bir zamanın itgilərinin fərqində olan xalq üçün de artıq gec idi, elə Nikol Paşinyan və onun komandası üçün də. Çünkü, əldən gedən artıq getmişdi və başda canlı qüvvə olmaqla, hərbi texnika, silah-sursat, nəticədə, böyük vəsait itgilərinin fərqində olanlar üçün bunları geri qaytarmaq

heç də ağlaşığın deyildi. İndi Nikol Paşinyan ne xalqın yaralarını sağalda biləcək deyil, nə də dövlət büdcəsindən çox böyük həcmidə vəsait itgisini bərpa edəcək. Bunu görən, bunu dərək edən insanların isə meydانlara toplaşmaqları, baş nazirin istəfasi barədə tələbləri başadıslınlardır. Sanki, erməni toplumu öz qısasını almağa çalışır Paşinyandan və onun komandasından.

Heç Nikol Paşinyan üçün də mövcud şərait, daha doğrusu, özü-özünü sürüklədiyi bu vəziyyət ürəkaçan deyil. Cəmi ikiçə il yarımdan öncə kütlenin az qala çıxınca daşınan Nikol indi bu kütlenin az qala ayaqları altında qalıb. İstənilən məqamda bu kütle erməni baş nazirini ikiçə il bundan öncə olduğu kimi, mühafizəsiz şəkildə kükçəde yaxalasa inanın ki, sıqaret kötüyü kimi əzib tullayar. Təsəvvür edək ki, spiker Mirzoyanın yerində Nikol özü olsayıdı nələr olardı. Əger bir buyruq qulu kimi Mirzoyandan bu kütłə elə məhz buna görə, onun buyruq qulu olması sebəbindən el çəkmədi, çətin ki, Paşinyan beləcə yaxa qurtara bilərdi. Bunun dərək edən erməni baş nazirinin öz cangudənlərinin, mühafizlərinin sayını artırması da əbəs yere deyil. Çünkü, sadalanan bu reallıqları hamidan yaxşı dərək edən, bu azığın, idareədilməz erməni əsillilərdən ibarət kütlenin nəyə, hansı vandallıqlara qadir olmasını bilən və bundan öz avanturası üçün istifadə də edən elə Paşinyan özü olub ki, indi də həmin kütłədən özü qorxur.

İki il yarımdan qabaq kütleni aldaraq meydanaqlara toplayan, onlara vedlər veren Nikol Paşinyan sonda bu kütleyə acılardan, milli faciədən başqa heç nə bəxş etmedi. Öz övladlarını özgə torpaqları uğrunda, axmaq bir işgalçılıq siyaseti uğrunda itirən analara xoş gün deyil, ahanale verdi bu avantürist. Vaxt keçdikcə öz hakimiyyəti dövründə heç bir nəticə ortaya qoya bilməyen, öz təmsil etdiyi xalqı daha rəzil duruma salan erməni baş nazir vəziyyətdən çıxməq üçün 2050-ci ilə xəsbəxt gələcək vət etmeklə, yeni bi oyun qururdu, amma bu şəkildə vaxt qazanmaq

Paşinyan yenə artistlik edir

manipulyasiyası da müharibə məglubiyətləri, itgiləri və ölkəni daha acinacaqlı duruma sürükleməsi fonunda fiaskoya uğradı. Neci deyərlər, Nikol Paşinyan üçün divar qurtardı və onun cavab veermək məqamı çıxdan yetişib.

Bu gün də erməni baş nazir tamam başqa bir oyun oynamaya qalxıb öz xalqı ilə. Az qala 40 gündür ki, erməni xalqını

ifadə etsək, Paşinyan yürüşə kimləri çıxarı? Görəsən, onuna yürüşə çıxmajə kimse var bu erməni cəmiyyətində? Əlbətə ki, könüllü olaraq yoxdur və ola da bilmez. Əksinə, indi bütün Ermənistən ictimaiyyəti şəxşən Paşinyanın əleyhinə köklənib və hamı bir nəfər kimi onun getməsini isteyir, tələb edir, onunla birgə yürüş etməyi yox. Bele olan halda sual oluna bilər ki, bəs bu yürüş nə məsələdir və kim olacaq axı bu yürüşdə?

Ermənistənə məxsus mətbuat səhifələri bu məsələyə özü aydınlıq getirir və etiraf edir ki, baş nazirle birgə yürüşə heç de könüllülər qoşulmur. Əksinə, bu yürüşə insanlar ayrı-ayrı yerlərdən avtobuslarla getirilir və məcbur edilir. Məsələn, bir sıra erməni mətbuat orqanlarının, xüsusiən "mediareport" müxbiriñin məlumatına əsasən bilidilir ki, Paşinyanın yürüşünə qatılanların arasında şərt qoyulub və onlar sadəcə məcbur edilib. Beləki, yürüşə məhz Dağlıq Qarabağdan qaçqın düşənlər qatılır və onlar da bunu sığınacaqları münqabilində etmək məcburiyyətindədirler. Bildirilir ki, həmin insanlara,

ele salan, qurbanlarına görə tükü də tərəpəməyən, itgin düşənləri axtarmayan, cəsədlərin tapılıb sahiblərinə tevhil verilməsinə zərrə qədər əmək və diqqət sərf etməyən bir firıldاقçı indi müharibədə ölonlərin guya ki, xatırsını anmaq istəyinə düşüb. Bu adamın belə uzun müddədən sonra ölonləri, itənləri xatırlaması həqiqətən de qurbanların yaxınlarını lağış qoymaqdır. Niyə Paşinyan bu gün qurbanların xatırsını hörmət etməyə qərar verdi? İndi yadına düşdü, yoxsa xatırlaması üçün hansısa bir səbəb lazım idi?

Erməni cəmiyyətinin aqressiyasını, kəskin reaksiyasını başa düşmək etməyən, hələ bir neçə gün bundan əvvəl ölon əsgər analarının dedikləri, Paşinyanın qəti şəkilde Yerablura buraxılmaması, bu yeri onun ayaq baslığı ilə murdarlamamaq kimi tələbləri ictimailəşdiriləndə belə hər məqam aydın idi. Ələlxüsəs, erməni mətbuatı bu barədə yazanda da cəmiyyətin fikri açıq şəkildə ifadə olunurdu və beləli idi ki, erməni baş naziri erməni əsgər anaları öz balalarının məzəri üstünə buraxmaq istəmirlər. Hətta bunu kürə sayırlar.

Maraqlıdır, erməni cəmiyyətinin belə bir antipatiyası fonunda Nikol Paşinyan daha bir səhnəcik qurmağı özüne və təmsil etdiyi xalqa rəva bili. Bir sözə, xalqının qan ağladığı bir zamanında Paşinyan artistlik edir. Erməni baş nazir indi də özü yürüş keçirmək qərarına gəlib və bu yürüşü bu gün keçirmək fikrindən onu kimse daşındırıa bilməyib. Ermənistən mətbuatı açıq şəkildə yazar və etiraf edir ki, xüsusi avtobuslarla insanlar Respublika Meydanına daşınır və hətta meydanın arxasında saxlanılan avtobuslardakılara qərar, əmr verilməyən qədər avtobusları tərk etməmələri tapşırığı verilib.

Bu gün erməni cəmiyyəti Nikol Paşinyanın heç bir addımlını, hətta heç bir sözünü belə qəbul etmirsə, hesaba almır, əksinə, bu ölkədə baş nazirə olan antipatiya göz öndəndərsə, hər gün istəfa tələbi səsəndirilir, baş nazir hansı yürüşdən dəm vurur? Bir az daha açıq şəkildə

Inam Hacıyev

"Araikin legitimliyinə ermənilər də inanmir"

"Əvvəla onu deyim ki, Araik Arutunyan vurulmuş bir fiqurdur və onun legitimliyinə heç bir çox erməni siyasi dairələr də inanmir. Hər halda bu onların bir sıra mənbələrində bu qeyd olunur". Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Fikret Sadıqov deyib.



Ekspertin sözlərinə görə, yəni, Araikin və digər ermənilərin hansısa hesablamalar aparmaq, nəyəsə irad tutmaq, Xankəndinə və digər işgaldən azad olunmuş ərazilərə qayıdaq azərbaycanlıların sayını kiçilətmək və ya təhrif etmək kimi heç bir hüquqi səlahiyyəti yoxdur: "Digər tərəfdən vurğulamalıyım ki, uzun illər ərzində Xankəndi şəhərində minlərlə azərbaycanlı yaşayıb və işləyib. Hətta azərbaycanlılar orada rəhbər vəzifələr tutub. Mən özüm Xankəndində olmuşam və bilirom ki, azərbaycanlıların orada məskunlaşması 100 illiklərə hesablanır".

F.Sadıqov vurğulayıb ki, Araikin Amerika keşf etmək qabiliyyəti də heç peşəkar səviyyədə deyil: "Ona görə de, onun azərbaycanlıların Xankəndinə qayitması ilə bağlı sözər deməsi, hər hansı təhriflər etməsi düzgün deyil. Başqa bir reallıq da ondan ibarətdir ki, Xankəndi faktiki olaraq Azərbaycanın ərazisi-dir və bu bütün sənədlərdə öz əksini tapıb. Heç bir dövlət Dağlıq Qarabağı və Xankəndi şəhərini erməni şəhəri kimi qəbul etməyib və tanımayıb. Məhz buna görə də nəyinkin, 12 min hətta bu saydan artıq azərbaycanlı oraya yerləşdirməliyik. Çünkü artıq biz bu prosesləri idarə edirik. Heç bir Arutunyanlar bu prosesə müdaxilə edə bilməz və biz buna imkan verməyəcəyik".

Aysel Məmmədova

**Vazgen Manukyan
özünü qalib
kimi təqdim edir**

Birləşmiş Ermənistən müxalifətinin keçid hökuməti üçün seçdiyi vahid namizədi Vazgen Manukyanın sözlərinə görə, Nikol Paşinyan Qarabağla bağlı danışa bilməz. SİA azatutyun.am-a istinadən xəbər verir ki, bunu "Hrayr Tamrazyanla" analitik verlişində çıxış edən Manukyanın deyib: "Kim olursa olsun, danışqları üzərində "məğlub edilmiş lider" damğası daşıyan şəxs apara biləməz".



"Mənim vəziyyətimdə hansısa üstünlükler var, belə ki, mən 1992-1993-cü illərdə orduya rəhbərlik edirdim", deyə xatırladan Manukyan özünü "qalib" kimi təqdim edərək, bunun psixoloji üstünlük olduğunu bildirib.

Ermənistən baş nazirliyinə iddialı olan Manukyan üçürləyi bəyanat barədə danışarken, onun sənədlişdirilməsi məsələsinə toxunaraq onu da iddia edib ki, hələ açıq suallar var və onlar interpretasiyalardan və s. vəziyyətlərdən asılıdır. "Vacib deyil ki, sənin opponentin səndən çəkincin, ancaq o sizinle hesablaşa bilər. Ermənistən uduzmasının məsələsinə gəlinə, bəli, məğlubiyyətin əsas məsliyyəti Nikol Paşinyanın üzərindədir", Manukyan bildirib.

Rövşən RƏSULOV



“Erməni məsələsi” Böyük Sovet Ensiklopediyasında necə qeyd olunub?

XIX əsrin axırları - XX əsrin əvvəllərində “erməni məsələsi”nə bir çox əsərlər həsr olunub. Tarixçi V. Qurko-Kryajinin 1926-ci ildə nəşr edilmiş Böyük Sovet Ensiklopediyasında dərc olunan məqələsi də bu əsərlər sırasına aiddir. Həmin məqaləni oxucularımıza təqdim edirik.

I HISSE

“Erməni məsələsi” “Şərq məsələsi” adlandırılaraq məsəlenin bir hissəsidir və ona iki nöqtəyi-nəzərdən baxılmalıdır. Zahiri mahiyət: böyük dövlətlər Türkiyəni daha asanlıqla istismar etməkdən ötürü onun mərkəzdənqəçmə qüvvələrini gücləndirməyə, beləliklə, ölkəni zəiflətməyə çalışırdılar. Daxili mahiyət: öz burjuaziyasının rehbərliyi altında ermənilər milli müqəddəratin müstəqil təyin edilməsi uğrunda, elə siyasi-iqtisadi amillər əldə olunması uğrunda mübarizə aparırdılar ki, bu amillərin təsiri altında burjuaziya sərbəst inkişaf edə bilsin.

Erməni məsələsinin zəmini hələ XVIII əsrde, Konstantinopolun maliyyə aristokratiyası erməni milletinə rəhbərlik etməyə başlayanda yaranmışdı. Kiçik Asiya Türkiyəsinin hər yerinə səpələnmiş erməni xalqı öz arasından çox erkən ticarət burjuaziyası yetişdirmişdi. Həmin burjuaziya Türkiyənin iqtisadi həyatında böyük rol oynayırdı - hökumətə, əyalət valilərinə borc pul verərək mülkiyyət sahibi olurdu və s.

Eyni zamanda o, ruhanilər vasitəsilə erməni xalqının bütün həyatına rəhbərlik edirdi. Ruhanilər isə çox böyük təsir gücünə malik idilər. Konstantinopolu fəth edəndən (1453) sonra türklərin göstərişi ilə yaradılmış teokraktik erməni icmasının başında duran Konstantinopol patriarxi dövründə Notabllar şurası (maliyyə aristokratiyasının nümayəndələrindən ibarət) vardi, erməni xalqının “rəhbəri”, əslində, bu, şura idi.

Türkiyədə erməni burjuaziyasının inkişafında onun, əsasən, Suriyada və Livanda, eləcə də Amerikada yaşayan erməni tacirləri ilə əlaqəsi və xarici kapitalın axını da məlum rol oynamışdır. Qeyd edilməlidir ki, erməni sənətkarlarının (əsnafların) bir sira silkləre bölünən hədsiz dərəcədə coxsayılı sinfi də Türkiyənin kustar sənayesinde yunanlarla birlikdə üstün rol oynayırdı.

Buna görə də tamamilə aydınlaşdırıcı ki, Qərb kapitalizmi Yaxın Şərqi hückuma keçdiyə, Qərb dövlətləri məhz erməni burjuaziyasında özlərinə dayaq nöqtələri axtarmağa can atırdılar. Axi həmin burjuaziyanın əsərət altında, siyasi cəhətdən tabelilik vəziyyətində olmasının onun iqtisadi fəaliyyətinin inkişafını hədsiz dərəcədə məhdudlaşdırırı, bu səbəbdən də o, Türkiyənin natural təsərrüfatının və daxili qapalılığının dağıdılmasına yönəldilən hər cür təşəbbüsleri müdafiə edirdi.

“Erməni məsələsi” adlandırılaraq məsələnin meydana gəlməsi hansı tarixi şərtlərdən və proseslərdən doğub?

Qərb kapitali Türkiyənin hakim sinfi ilə çox sıx bağlı olan iri erməni maliyyə burjuaziyasından yan keçərək öz məqsədləri üçün əvvəlcə ruhanilərdən (erməni-katolik və erməni-protestant icmalarından) istifadə etməyə cəhd göstərirdi; bu cəhdler gözənlənilən neticəni verməyənde Qərbin ticaret kapitalı orta ticarət burjuaziyasından özünün iqtisadi vasitəcisi kimi istifadə etmək qərarına geldi: onun köməyi bu burjuaziyanın güclənməsinə səbəb oldu və milli hərəkatın inkişafına təkan verdi.

Ziyalılar, xüsusilə Moskvadakı və Tiflisdəki ziyalılar hərəkata tərəfdar çıxdılar. 70-ci illərdə “erməni liberalizmi”nin mərkəzlərinə çevrilmiş (Rusiya liberal hərəkatının bilavasitə təsiri altında) bu şəhərlərdə nəinki ruslar, eləcə də Türkiyə erməniləri arasında mətbuat vasitəsilə və şifahi yolla “milli özünüdürkin oyanması” və həttə döyüşkən millətçilik təhlükəti aparı-

Rusiya ticarət-sənaye kapitalının Qara dənizi, Bosforu və Dardaneli zəbt etmək səyi “xristianları müsəlman Türkiyəsinin zülmündən xilas etmək uğrunda mübarizə” şuları ilə pərdələnirdi; milli-siyasi müqəddərəti müstəqil təyin etmək məqsədi ilə bu şularlardan istifadə edəcəyinə ümidi bəsleyən erməni burjuaziyasının eksəriyyəti nəinki Rusiya ıstiqamətini götürdü, üstəlik Türkiyədəki ermənilər arasında həmin ıstiqamətdə təşviqat aparmağa başladı.

Bu mövqə Türkiyə hökumətinin erməni burjuaziyasına münasibəti ni kəskin şəkildə deyişdi, halbuki 1877-ci il müharibəsinədək hökumət erməni burjuaziyasını nəinki təqib elemirdi, əksinə, həttə adlısanlı ermənilərin böyük dövlət vəzifələri tutmalarına şərait yaradırdı. Türkiye ilə sühə şərtlərinin müzakirəsi zamanı Rusiya ermənilərinin Qafqaz canişini böyük knyaz Mixail Nikolayeviçə məktub gö-



ARMENIAN TERROR

lərdi.

Orta erməni burjuaziyasının özüntütəsiqə doğru ilk addımları, təbiidir ki, ruhanilərin hökmənliliğinin məhdudlaşdırılmasına doğru yönəldildi: o, şəhər sənətkarlarına arxalanaraq kilsəni, əsas etibarilə Konstantinopol patriarxatını dünəvıləşdirmək uğrunda mübarizəyə başladı. Bu mübarizə müvəffəqiyyətə nəticələndi: patriarxatlıqda və kilsə mərkəzlərində yaradılmış “erməni nümayəndəliyi” adlı təşkilatda ruhanilər və maliyyə burjuaziyası ilə yanaşı, orta burjuaziya da yer aldı. Maliyyə, ədliyyə və maarif işlərinə həmin nümayəndəlik baxırdı.

Övvəller kəndli kütłələri bu mili hərəkatdan kənardı qalırdı...

Genişlənən antoqonizmin ikinci səbəbi ondan ibarət idi ki, ermənilərin şəhər burjuaziyası müsəlman əhalinin geride qalan kütłələrinə münasibətdə Türkiyə şəraitində yırtıcı, əsas etibarilə sələmçi xarakter daşıyan kapitalın nümayəndəsi kimi çıxış edirdi.

Beləliklə, sərf iqtisadi zəminda keskinleşen Erməni məsələsi “böyük dövlətlərin”- Rusyanın və Ingiltərənin faciəli müdaxiləsi nəticəsində daha da mürekkebleşdi.

dərəsi və patriarch Nerses başda olmaqla, Türkiyə ermənilərinin rəsmi müraciət etmesi, onların Rusiyadan kömək istəməsi bu münasibələri daha da kəskinləşdirdi.

Rusiya həmin müraciətdən istifadə edərək San-Stefaniya ilkin sülh müqaviləsinə 16-ci paraqraf saldı. Bu paraqrafə görə Türkiyə erməni vilayətlərində dərhal lazımi islahatlar keçirməli idi, həmin iş görürləndək rus qoşunları Kiçik Asiya yarımadasında tutduğu torpaqları öz ellərində saxlamaqdə davam edirdilər.

Çar Rusiyasının “özlərinin onun himayədarlığına vermiş ermənilərin yaşadığı dağılıq ərazilərə möhkəm qədəm basmaq” cəhdli Yaxın Şərqdəki əsas rəqibi - Ingiltərə tərəfindən qətiyyətlə dəf edildi. Berlin Konqresində Ingiltərə göstərilən 16-ci paraqrafın yeni maddə (Berlin Traktatının 61-ci maddəsi) ilə əvəz edilməsinə nail oldu. Bu maddə Türkiyə hökumətinin erməni əyalətlərində lazımi islahatlar keçirməyə borclu olduğunu təsdiq edirdi, lakin həmin islahatların keçirilməsi üzərində nezareti teklikdə Rusiyaya yox, Berlin Konqresinin iştirakçısı olan 6 böyük dövlətən ibarət “birliyə” verirdi.



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütłəvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütłəvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə “Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Berlin Konqresinin qərarları erməni burjuaziyasının rəhbər dairələrində milli erməni dövlətinin yaradılması uğrunda mübarizədə kömək göstərilecəyi nümid doğdurdu, həm də təkcə Rusiya tərəfindən deyil, bütün böyük dövlətlər tərəfindən. Bu xam xəyal ermənilərə “dənizdən dənizədək” (Qara dənizdən Aralıq dənizinədək) “Böyük Ermenistan” boyun olmuş Ingiltərə diplomatiyası tərəfindən möhkəm qızışdırıldı. Lakin ıstiqamətin dəyişməsi ermənilərin ancaq onların beynəlxalq vəziyyəti mənasında tam təcrid edilməsi ilə nəticələndi. Onlar Rusiyadan özləri imtina etmişdilər. Ingiltərəyə həmin mərhələdə yalnız o lazım idi ki, Rusiyaya özünün Yaxın Şərqi siyasetində ermənilərən istifadə etməyə imkan verəsin. Ingiltərənin Türkiyədəki siyasetində isə bu zaman ermənilər lazımdır: həmin siyasetin növbəti vəzifələrini Türkiye ilə gizli müqavilə həll etmişdi. Müqaviləyə əsasən Ingiltərə Türkiyəni Rusiyanın qorumaq öhdəliyi müqabilində Kipr adasını aldı...

Böyük dövlətlərən kömək almaq üçün ümidi itirən... erməni burjuaziyası... silahlı mübarizəyə keçdi. Rusiya Zaqafqaziyasında məskən salan millətçi Qıraq və Daşnakşütürk partiyaları yaradıldı və onlar Türkiyəyə təbliğatçılar və təşviqatçılar göndərildi, əşyanı dəstələri təşkil etdilər. Bu dəstələrin çıxışlarında məqsəd real döyüş qələbələri deyildi (Türkiyə hökuməti ilə mübarizədə qalib gəlmək üçün ermənilərin qüvvəsi açıq-aydın çatışmırı). Daha çox böyük dövlətlərin diqqətini Ermənistandırıslar ki, onlar müdaxiləyə və Berlin traktatının 61-ci maddəsində göstərilən öhdəlikləri yerine yetirməyə cəlb olunsunlar, Türkiyə də, Qəribi Avropa dövlətləri də həmin mad-

dəni eyni dərəcədə unutmuşdular. Göstərilən partiyaların xaricdəki komitələri Qəribi Avropada bu istiqamətdə güclü iş aparırdılar. 1890-ci illərin axırlarına yaxın Qıraq meydandan çıxdı və ermənilərin yeganə rəhbər siyasi təşkilatı Daşnakşütürk oldu.

Təbiidir ki, üşyan mübarizəsi yerlərdə vəziyyəti daha da kəskinləşdirdi... Misri işğal edəndən sonra ingilislərin Nil vadisinin işgalini leqallaşdırmaq haqqında Sultan Əbdülhəmidələ müqavilə bağlaşmaq niyyəti boşça çıxan Ingiltərə erməniləri “yadına saldı” və onlardan Sultanı hədələmək üçün istifadə etməyə cəhd göstərdi....

İngiltərənin ermənilərə “ani” marağı sənəüb getmişdi; üstəlik o, rus hökumətinin “hər hansı bir dövlət tərəfindən müstəqil çıxışa yol verməyecəyini” bildirən Rusiya ile bağlı idi. Rusiyaya gelincə ise o həmin dövrə Zaqafqaziya-da ruslaşdırma siyaseti yeridirdi və “Asiyada ermənilərin müstəsnə üstünlük'lərə malik olacağı ərazi yaradılması” ideyasının əleyhinə çıxış edirdi. Bundan başqa, Bolqarıstan barəsində niyyəti baş tutmamışdı- Bolqarıstan çar Rusiyasının küməyi sayesində azad ediləsə də, onun vassali olmaq istəmirdi. Bunu görən çar diplomatiyası knyaz Lobanov-Rostovskinin dili ilə bildirdi ki, o “digər Bolqarıstan” yaradılmasına yol verməyəcək. Bağdad yoluna konsessiya almaqla məşğul olan Almaniya isə... Əbdülhəmidin “cinayətkar rəyyət” barəsində yeritdiyi siyaseti bəyəndiyini imperator II Vilhelmin dili ilə açıq bildirirdi...

Davamı olacaq

V.QURKO - KRYAJİN 1926-ci ildə Moskvada Böyük Sovet Ensiklopediyası” səhmdarlar cəmiyyətinin buraxıldığı Böyük Sovet Ensiklopediyasından tərcümə edilmişdir.



*Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır*

22 dekabr

Messi danışdı: "Barselona"da
sona qədər mübarizə aparacağam"

“Düzdür, yayı çox
pis keçirdim. Onda mövsü-
mün necə bitəcəyindən na-
rahat idim. Ancaq indi yaxşıyam və
hər cəbhədə ciddi mübarizə aparmaq
istədiyimi hiss edirəm”. Bu sözleri
“Barselona”nın kapitanı Lionel Messi
AS nəşrinə açıqlamasında deyib.

Yayda "Barselona"dan ayrılmak fikrine düşməsi haqda danişan argentinalı hücumçu artıq komanda üçün mübarizə aparacağının və bu fikirdən daşındığını bildirib: "Həm komandanın, həm də klubun çətin dönəmdən keçdiyini bilirəm. "Barselona"ni əhatə edən hər şeyin mənfi təsiri var. Amma burada sona qədər mübarizə aparacağam".

Qeyd edək ki, 33 yaşlı hücumçunun Kataloniya klubu ilə müqaviləsi mövsümün sonuna qədərdir. Onunla "Mançester Siti" və PSJ-nin maraqlanmasına dair xəbərlər yayılıb.

21 cinayetin üstü “isti izlər”lə acılıb

Ötən gün ərzində töredil-
miş 21 cinayətin üstü
respublikanın daxili işlər
orqanları tərefindən "isti izlər"lə açı-
lib. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat
xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər
ki, əvvəlki dövrlərdən bağlı qalmış 18
cinayətin açılması təmin olunub.

Axtarışda olduğuna göre ümmülikde 74 nəfər, o cümlədən borclu şəxs qismində axtarılan 62 nəfər saxlanılıraq aidiyyəti üzrə təh-



vil ve-
rilib. Respublikanın av-
tomobil yollarında baş
vermiş bir ağır yol-nəq-
liyyat hadisəsi nəticəsin-
də bir nəfər ölüb, iki nə-
fər xəsəret alıb. Daxili iş-
lər orqanları əməkdaşları-
nın keçirdikləri əməliyyat-
axtarış tədbirləri nəticə-
sində narkotiklərlə əlaqəli
10, qanunsuz saxlanılan
silah-sursatla bağlı 1 fakt
müyyəyənləşdirilib. Cinayət
törətməkdə şübhəli bilinən
27 nəfər saxlanılıb.

Rusiya koronavirüsün mutasiyaya uğramış yeni variantının yayılmasına göre Büyük Britaniya ile hava əlaqələrini kəsib. SIA-nın xəberinə görə, bunu ölkənin Operativ Qərargahı açıqlayıb. Bildirilib ki, qərar dekabrın 22-i gecəyarı güvvəyə minəcək. Qeyd edək ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı koronavirüsün yeni variantını sentyabrda Britaniyada aşkarlaşdığını açıqlayıb. Daha sonra bu Danimarka, Niderland, Avstraliyada, CAR və İtaliyada qeydə alınıb. Mutasiyanın Böyük Britaniyada yarandığı və ya ora sonradan getirildiyi barədə məlumat yoxdur. Həmçinin hazırlanmış yeni vaksinlərin bu cür mutasiyaya qarşı effektiv olub-olmaya-çağı da məlum deyil.



Bas redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktörün müavinleri:
Valeh Məhərrəmli

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
tel:598-33-90 Faks:493-11-44**

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməvə bilər.

**Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yişilir, səhifələnir
"Azerbaiyhan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzətdə AzərTAC, SiA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.**

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**

Tiraj: 4600



Yanvar-oktyabr ayları ərzində Azərbaycanda 106 min körpe doğulub. Əhalinin 1000 nəfərinə bu göstəriliş 2,8 təşkil edib. Xezer.az Dövlət Statistika Mərkəzini istinadən bildirir ki, doğulanların 53,3 faizi 46,7 faizi isə qız uşaqlarıdır. Körpələrin 2842-si 96-sı üçəm, dördü isə dördəmdir.

On ay ərzində ölkədə 52 min 769 ölüm halı qeydə alınıb və əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 6,3 təskil edib.

leşkin edeb.

© 2013 Pearson Education, Inc.

Figure 1. The effect of the number of hidden neurons on the performance of the neural network.

vqeyi ilə müəllifin

ə düşməyə bilər.

ertəsindən

başqa hər gün

nəşr olunur